Palveluverkkotyön nykytilaselvitys: Palvelutarpeen kehitys ja palveluverkon kehityksen lähtökohdat

Saavutettava esitys

5.9.2023

Agenda

Selvityksen tausta ja tavoite 3

Palveluverkon kehityksen lähtökohdat 8

Palvelutarpeen kehitys 14

- Perusterveydenhuollon vastaanottopalvelut 15
- Neuvolapalvelut 21
- Kouluterveydenhuollon palvelut 30
- Ikääntyneiden ympärivuorokautiset asumispalvelut 36
- Vammaisten henkilöiden asumispalvelut 42
- Perustason vuodeosasto 48
- Kuvantaminen ja näytteenotto 54

Palveluverkon jatkokehityksessä huomioitavat asiat 68

Liitteet: Toimipistetiedot 71

Selvityksen tausta ja tavoite

Palveluverkkoselvitys on osa Satakunnan hyvinvointialueen muutostuen kokonaisuutta

Tausta	• NHG tuki Satakunnan hyvinvointialuetta **palveluverkkoselvityksessä**, joka on osa laajempaa hyvinvointialueen muutosohjelman tukikokonaisuutta • Osana selvitystä tarkastelun kohteena olevien palveluiden edustajien kanssa järjestettiin **työpajoja ja toteuttiin asiantuntijahaastatteluita**
Rajaukset	• Selvitykseen valittiin tarkastelun kohteeksi perusterveydenhuollon vastaanotto-palvelut (sis. äitiys- ja lastenneuvola sekä kouluterveydenhuolto), vammaisten henkilöiden asumispalvelut, terveyskeskusten vuodeosastohoito, ikääntyneiden ympärivuorokautinen palveluasuminen sekä laboratorio- ja kuvantamispalvelut
Selvityksen tavoitteet	1. Esittää **arvio vuoden 2040 palvelutarpeesta** tarkastelun kohteena olevissa palveluissa yhteisesti palvelutuotannon kanssa määriteltyjen ajureiden pohjalta 2. Tunnistaa koko hyvinvointialuetasoisessa **palveluverkon jatkokehityksessä huomioitavia tekijöitä**

Lähde: Palveluverkkoselvityksen ydinryhmä, NHG analyysi

Palveluverkkoselvitykseen valittiin viisi tarkasteltavaa palvelukokonaisuutta

Perusterveyden-huollon vastaanotto

Perusterveydenhuollon vastaanottopalvelut, sisältäen kouluterveyden-huollon sekä äitiys- ja lastenneuvolapalvelut

Vammaisten henkilöiden asumispalvelut

Erityisenä tarkastelun kohteena ympärivuoro-kautiset asumispalvelut vammaisille henkilöille

Ikääntyneiden ympäri-vuorokautinen palveluasuminen

Ikääntyneiden ympäri-vuorokautinen palvelu-asuminen tarjoaa ympärivuorokautista huolehtimista hoito- ja palvelusuunnitelman mukaisesti

Terveyskeskusten vuodeosastohoito

Terveyskeskusten vuodeosastohoito, jossa tarjotaan perusterveyden-huoltotasoista sairaan-hoitoa

Laboratorio- ja kuvantamispalvelut

Terveydenhuollon tukipalveluista tarkastelun kohteena on laboratorio- ja kuvantamispalvelut

Aikuisten palvelujen toimialue

Ikääntyneiden palvelujen toimialue

Erityis- ja sairaalapalvelujen toimialue

Lähde: Palveluverkkoselvityksen ydinryhmä, NHG analyysi

Palveluverkkoselvitys toteutettiin touko- ja kesäkuun aikana yhteistyössä palveluverkkoprojektin kanssa

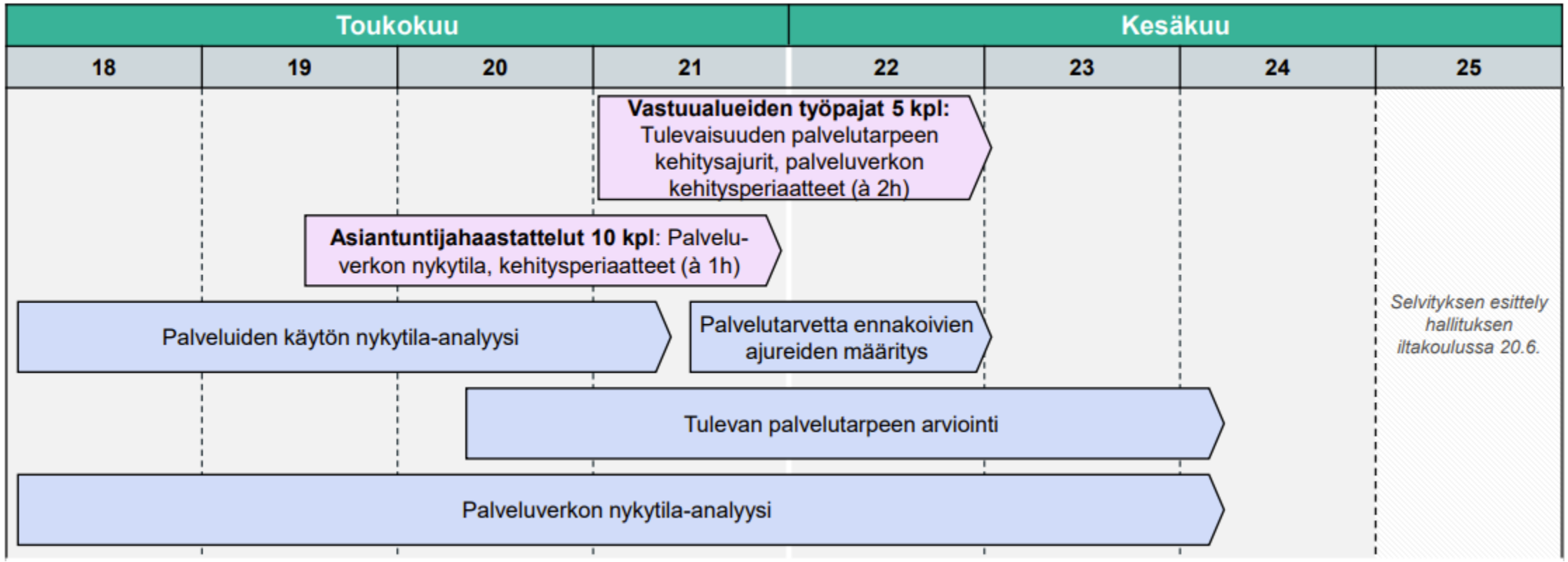

Selvitykseen haastateltiin asiantuntijoita palvelu-tuotannosta sekä järjestettiin työpajat vastuualueille

Vastuualueiden työpajat	
Perusterveyden-huollon palvelut	Perusterveydenhuollon eri palveluiden päälliköitä
Vammaisten henkilöiden asumispalvelut	Vammaisten henkilöiden asumisen vastuuyksiköiden päälliköt sekä päiväaikaisen toiminnan päälliköt
Vuodeosasto-toiminta	Sairaalapalveluiden johtaja, ylihoitajia, vastuuyksikön päällikkö sekä hoitotyönsuunnittelija
Diagnostiset ja kliiniset tukipalvelut	Diagnostisten ja kliinisten tukipalveluiden johtaja, ylilääkäri, ylihoitajia, osastonhoitajia, ylikemisti
Ikääntyneiden asumispalvelut	Iäkkäiden ympärivuorokautisten palveluasumisen päälliköt

Haastateltu asiantuntija	
Anne Vanhatalo	Ikääntyneiden asumispalveluiden johtaja
Eija Tarri	Opiskeluhuollon esihenkilö
Jaana Männikkö	Ikääntyneiden palvelujen toimialuejohtaja
Juha Jaatinen	Terveyspalveluiden johtaja
Jukka Kärkkäinen	Erityis- ja sairaalapalvelujen toimialuejohtaja (vt)
Kirsi Juvila	Sairaalapalveluiden johtaja
Saila Hohtari	Aikuisten palvelujen toimialuejohtaja
Sari Landvik	Vammaispalveluiden asumisen ja päivä-aikaisen toiminnan palveluiden johtaja
Sohvi Hörkkö	Diagnostisten ja kliinisten tukipalveluiden johtaja
Virpi Knihti	Neuvolapalveluiden esihenkilö

Palveluverkon kehityksen lähtökohdat

Satakunnan hyvinvointialue koostuu 16 eri kunnasta, väestöpohja 212 556 asukasta (2022)

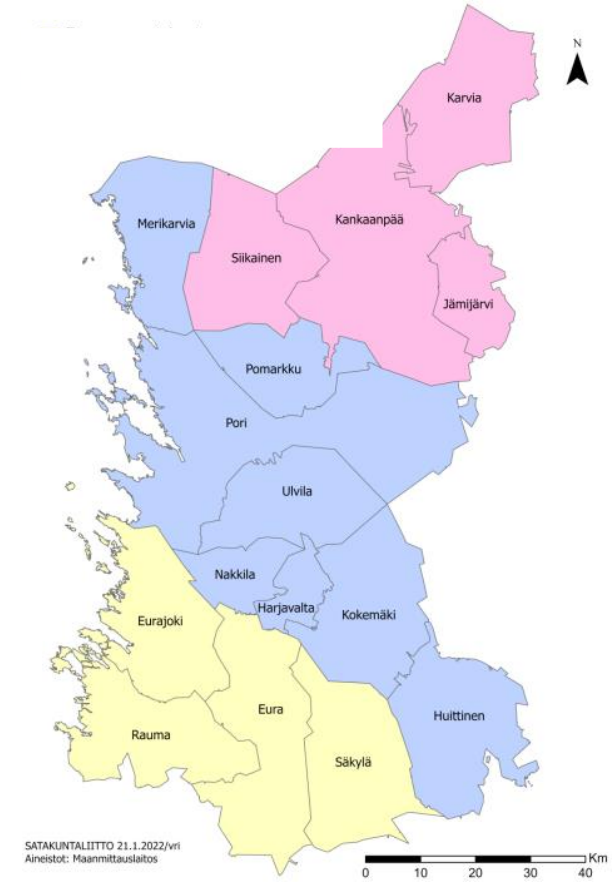

- Pohjois-Satakunta
- Keskinen Satakunta
- Etelä-Satakunta

Hyvinvointialueen väestö, 2022: 212 556

Alue	Väestö
Keskinen Satakunta	**129 224**
Harjavalta	6 753
Huittinen	9 745
Kokemäki	6 903
Merikarvia	2 967
Nakkila	5 072
Pomarkku	1 980
Pori	83 205
Ulvila	12 599

Alue	Väestö
Etelä-Satakunta	**65 573**
Eura	11 276
Eurajoki	9 211
Rauma	38 667
Säkylä	6 419

Alue	Väestö
Pohjois-Satakunta	**17 759**
Jämijärvi	1 683
Kankaanpää	12 528
Karvia	2 240
Siikainen	1 308

Kuntien koko vaihtelee 1 300 asukkaan Siikaisista 83 000 asukkaan Poriin. Aluerakenne vaikuttaa alueella tarjottujen palvelujen valikoimaan ja eri palvelumuotojen (etä- ja liikkuvat palvelut) hyödyntämiseen.

Lähde: Tilastokeskus, NHG analyysi

Satakunnassa väestö vähenee voimakkaasti, paikoittaista kasvua ydinkaupunkialueilla

Väestömuutos 1 km väestö-ruuduissa, 2021-2040

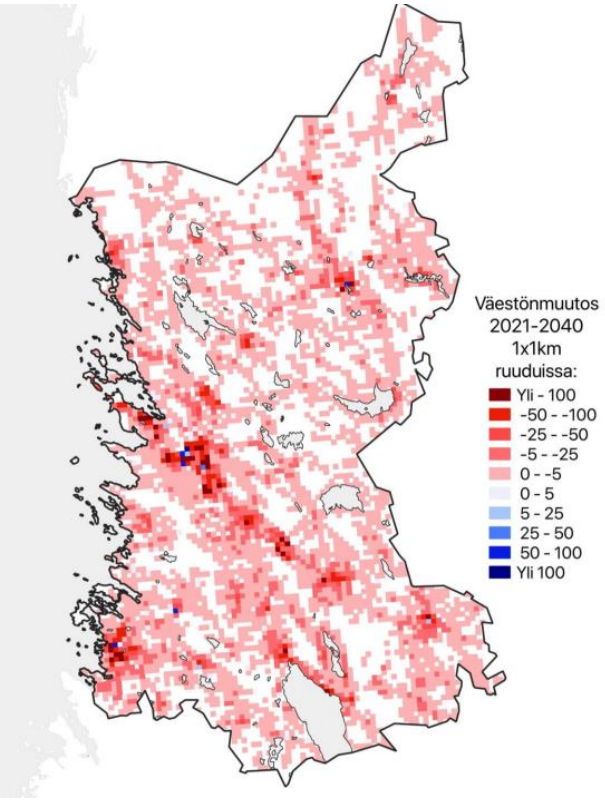

Satakunnan hyvinvointialueen väestö-kehityksen ennuste ikäryhmittäin, 2022-2040

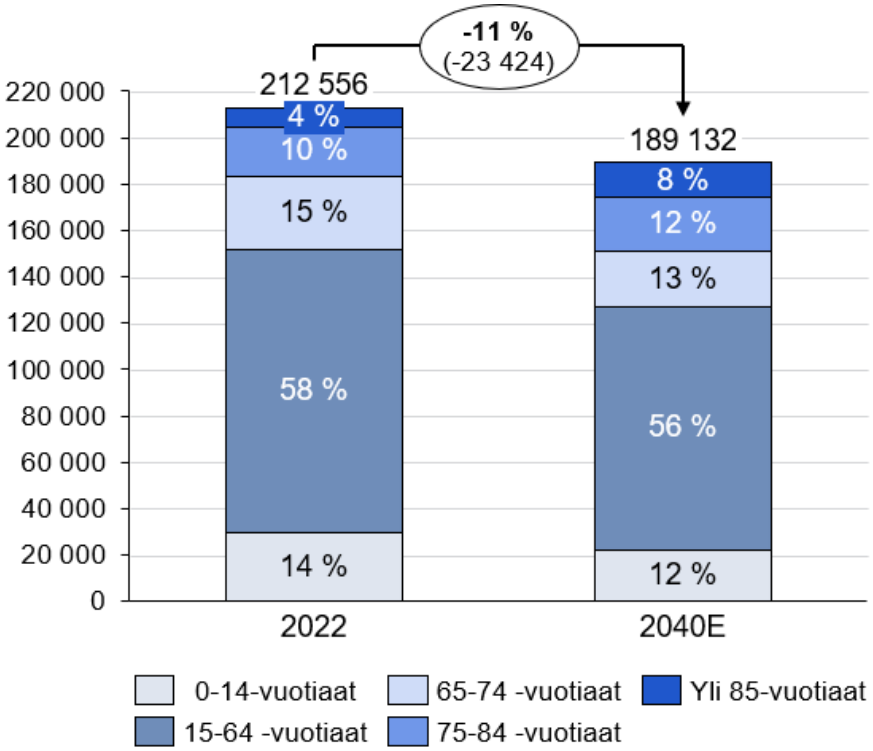

Huomiot

- Hyvinvointialueen väestön ennustetaan vähentyvän yli 23 tuhannella henkilöllä vuoteen 2040 mennessä vuoden 2022 tasosta
  - Väestön ennustetaan kasvavan pistemäisesti ainoastaan Porin ja Rauman ydinkaupunkialueilla
- Yli 75 –vuotiaan väestön ennustetaan kasvavan vuoteen 2040 mennessä ~10 000 henkilöllä, muiden ikäryhmien osalta väestö vähenee
- Ikääntyneet asukkaat tarvitsevat lähtökohtaisesti enemmän sote-palveluita, jonka takia **väestö-kehitys ja ikääntyneiden määrän voimakas kasvu ovat huomioitavia lähtökohtia palveluverkon suunnittelussa**

Lähde: Tilastokeskus, MDI, NHG analyysi

Sairastavuus eroaa hyvinvointialueella kunnittain – sairastavuus yleisintä Kankaanpäässä ja Merikarvialla

Sairastavuusindeksi kuvaa sairastavuuden alueellista vaihtelua ja kehitystä yli ajan. Koko maan arvo on 100. Sairastavuuden tasosta johtuva erilainen palvelutarve tulee huomioida palveluverkon kehityksessä

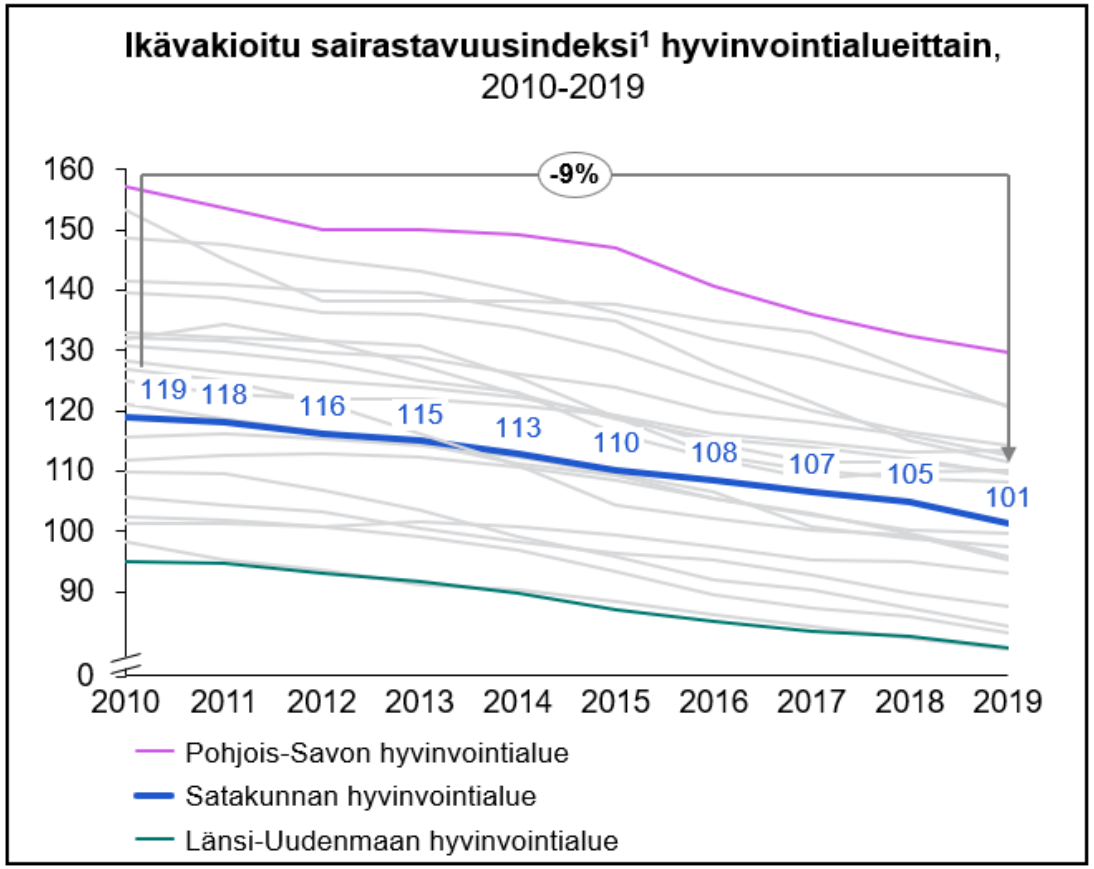

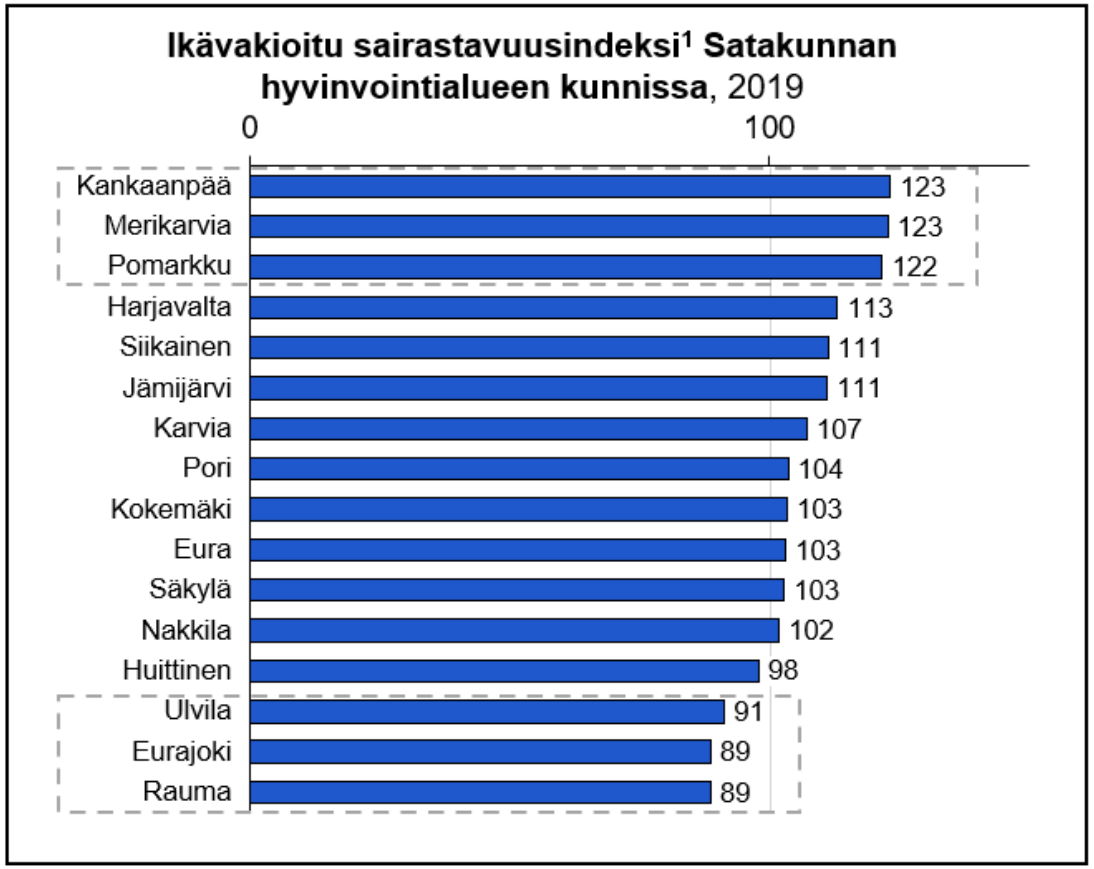

1) Indeksin sisältämät sairausryhmät ovat syöpä, sepelvaltimotauti, aivoverisuonisairaudet, tuki- ja liikuntaelinsairaudet, mielenterveyden ongelmat, tapaturmat ja dementia. Sairausryhmien yleisyyttä painotetaan sen perusteella, mikä on ko. sairausryhmän merkitys väestön kuolleisuuden, työkyvyttömyyden, elämänlaadun ja terveydenhuollon kustannusten kannalta. Lähde: THL, NHG analyysi

Kaikilla selvityksessä tarkasteltavilla vastuualueilla yli kolmasosa henkilöstöstä on yli 50-vuotiaita

Satakunnan hyvinvointialueen henkilöstön ikäjakauma eri palvelukokonaisuuksissa, tilanne Q1/2023

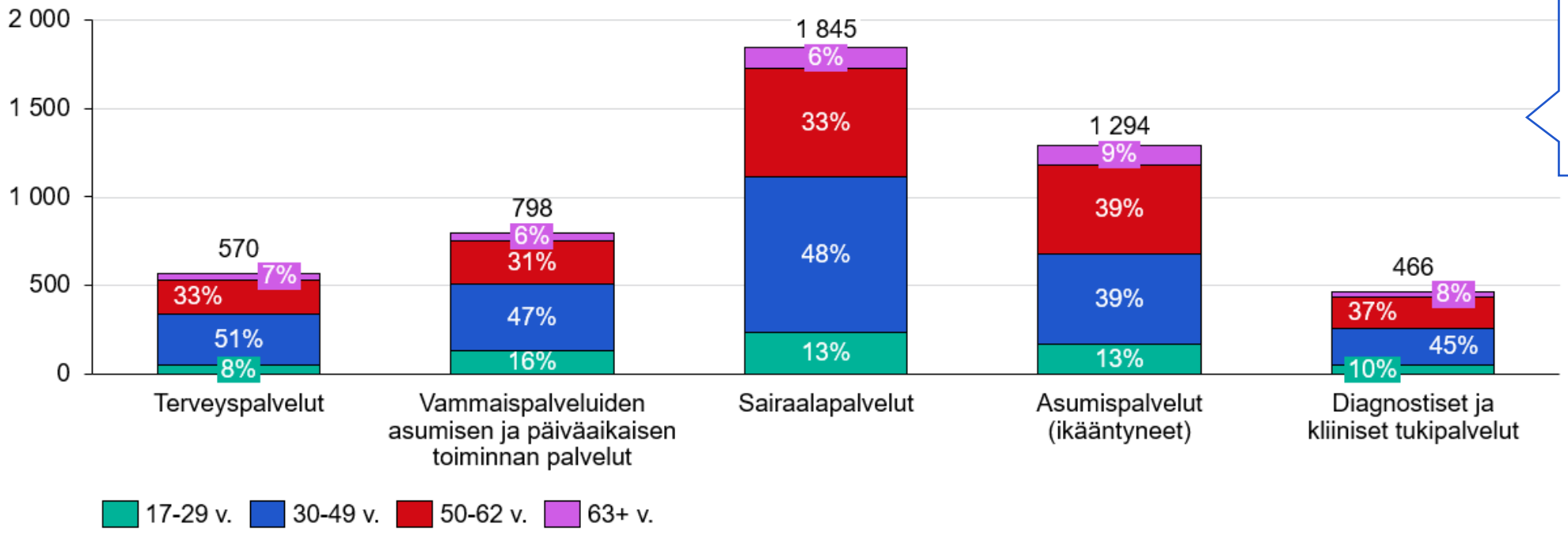

Seuraavan ~13 vuoden aikana eläkeikään astuu yli kolmannes henkilöstöstä kaikilla vastuualueilla

Haasteet henkilöstön saatavuudessa tulevat korostumaan seuraavan 10 vuoden aikana, kun merkittävä osuus henkilöstöstä eläköityy. Henkilöstön saatavuuden haasteet ovat huomioitava lähtökohta palveluverkkosuunnittelussa.

Lähde: Satakunnan henkilöstötilinpäätös, NHG analyysi

Toimintaympäristön muutoksesta syntyy palveluverkon kehitystä määrittäviä lähtökohtia

1. *Satakunnan hyvinvointialueen **kuntarakenne ja väestön keskittyminen ydinkaupunkialueille** vaikuttavat mm. eri kunnissa tarjottujen palvelujen valikoimaan ja eri palvelumuotojen (etä- ja liikkuvat palvelut) hyödyntämiseen*

2. ***Vähenevä väestö ja ikääntyneiden määrän voimakas kasvu** asettaa reunaehtoja palveluverkon suunnittelulle, sillä ikääntyvä väestö tarvitsee lähtökohtaisesti enemmän palveluita*

3. *Hyvinvointialueen sisäiset **alueiden väliset erot sairastavuudessa** luovat alueellisesti erilaisia tarpeita sosiaali- ja terveyspalveluille*

4. ***Henkilöstön saatavuus erityisesti ydintaajama-alueen ulkopuolella on merkittävä haaste** kaikissa tarkastelun kohteena olevissa palveluissa, ja saatavuus tulee olemaan entistä suurempi haaste seuraavan 15 vuoden aikana.*

Lähde: Asiantuntijahaastattelut, Vastuualueiden työpajat, NHG analyysi

Palvelutarpeen kehitys

Perusterveydenhuollon vastaanottopalvelut

Perusterveydenhuollon vastaanottopalveluissa tavoitteena lisätä digi- ja liikkuvia palveluita

Palvelutuotannon näkemykset työpajoista ja asiantuntijahaastatteluista

Palveluverkon nykytila

- Perusterveydenhuollon vastaanotto-toiminnan toimipisteitä on Satakunnan hyvinvointialueella jokaisessa kunnassa
- Hyvinvointialueella perusterveyden-huollon **vastaanottotoiminnan toimi-pisteitä on yhteensä 46 kpl**, joista **28 on hyvinvointialueen omaa toimintaa**
  - Kaikissa toimipisteissä ei ole päivittäistä lääkärivastaanottoa
- Lääkäripulan takia erityisesti ydin-taajama-alueen ulkopuolelle on haastavaa saada ammattilaisia töihin
- Monissa tiloissa sisäilmaongelmia, mikä heikentää ammattilaisten työolosuhteita ja potilaiden asiointikokemusta

Palveluverkon tulevaisuuden kehityssuunta

- Tavoitteena on, että perusterveyden-huollon vastaanottokäynneistä **70 % voitaisiin toteuttaa etä- ja digi-palveluiden avulla** vuonna 2040
  - Palveluiden mahdollinen keskittäminen lisää liikkuvien palveluiden tarvetta
- Kivijalkapalvelupisteiden merkitys laskee digi- ja liikkuvien palveluiden yleistyessä, mutta **ennaltaehkäisevän toiminnan merkityksen tulee korostua tulevaisuudessa**
- Digi- ja liikkuvien palveluiden avulla voidaan tukea henkilöstön saatavuutta ja nopeuttaa palveluihin pääsyä

Muut huomiot

- Vastaanottopalveluissa siirrytään koko hyvinvointialueella **tiimimalliin**
  - Potilaalla on yhteyshenkilö (esim. sairaanhoitaja), joka työskentelee tiimihuoneessa lääkärin ja muiden asiantuntijoiden kanssa
  - Potilaan asioita voidaan hoitaa nopeasti ja joustavasti tiiminä
  - Toimintamalli tukee etä- ja digi-palveluiden yleistymistä
- Sähköisen asioinnin yleistyminen vaatii työkalujen kehittämistä
- Optimaalisen palveluiden verkoston rakentaminen vaatii **tiedolla johtamista hyvinvointialuetasoisesti**

Lähde: Vastuualueiden työpajat & asiantuntijahaastattelut 5/2023, NHG analyysi

Keskisessä Satakunnassa väestökehityksestä johtuen pth-vastaanottokäynnit vähenevät 5 % vuoteen 2040

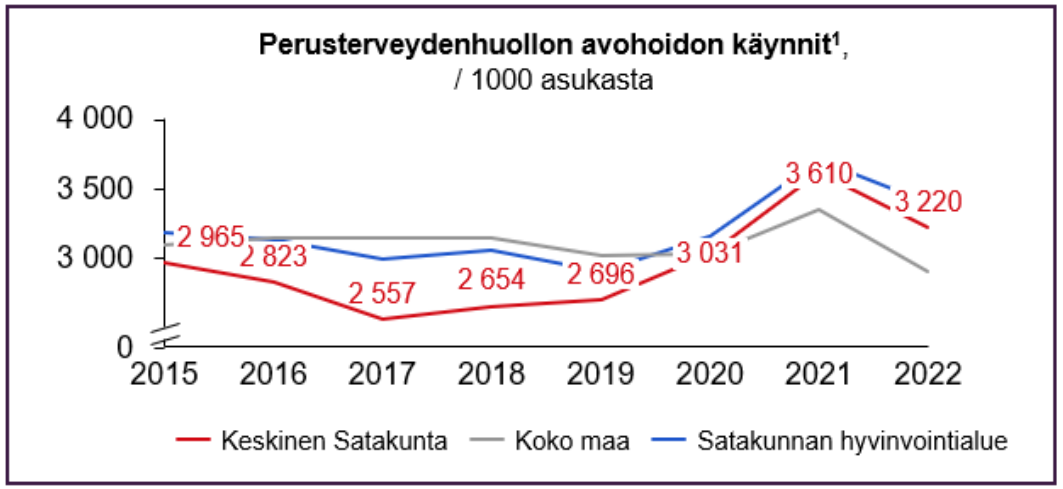

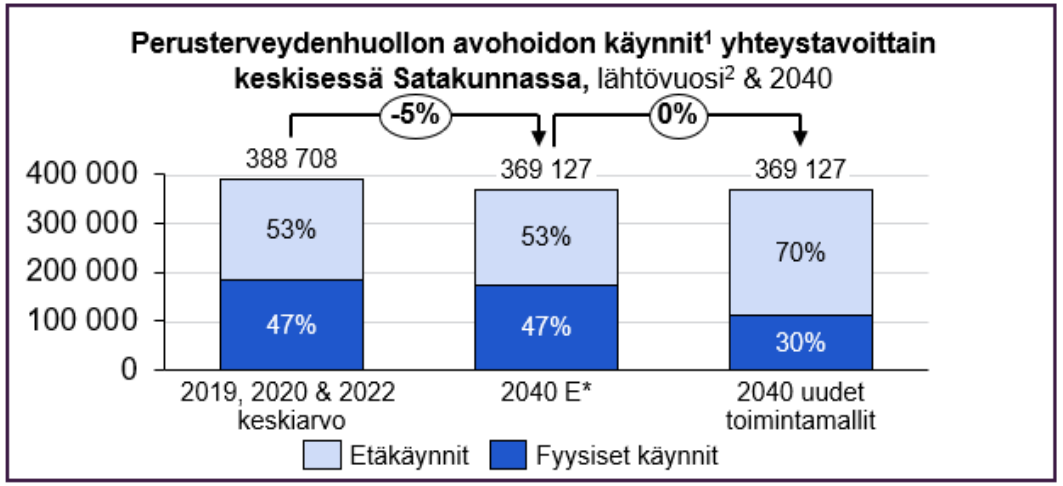

Palvelutarpeen kehitys:

- Keskisessä Satakunnassa perusterveydenhuollon avohoidon käyntimäärät tuhatta asukasta kohden ovat kasvaneet Satakunnan hyvinvointialueen trendin mukaisesti huomattavasti 2020-2021, ja erot koko hyvinvointialueeseen peilaten ovat kaventuneet.
- Väestöennusteeseen perustuen käyntimäärät laskevat vuoteen 2040 mennessä noin 5 % ja etäkäyntien osuus korostuu

Uudet toimintamallit ja palvelutarpeen ajurit:

- Palvelutarpeen kehityksen ajurina toimii palvelutuotannon kanssa keskusteltu strateginen tavoite, jossa vuonna 2040 etäkäyntien osuus kaikista käynneistä olisi noin 70 %
- Muutoksen myötä fyysisten käyntien määrä olisi vuoteen 2022 verrattuna noin 40 % pienempi.

Vaikutukset palveluverkkoon:

- Perusterveydenhuollon avohoidon toimipisteitä on keskisessä Satakunnassa yhteensä 26 kpl (57 % koko Satakunnan alueen toimipisteistä) vuonna 2023, joista 11 kpl on yksityisiä toimijoita.
- Palvelutarpeen ~5 % laskuun ja etäkäyntien korkeampaan osuuteen peilaten Keskisessä Satakunnassa tarvittavan palvelu-kapasiteetin määrä pysyy samassa kokoluokassa, mutta **fyysisten toimipisteiden määrää tulee uudelleenarvioida**

1) Sisältää ainoastaan käynnit julkisella sektorilla, 2) Lähtövuotena käytetty 2019, 2020 ja 2022 käyntien keskiarvoa Covid-19 pandemian vaikutusten minimoimiseksi. *Pohjautuu väestöennusteeseen. Lähde: THL, vastuualueiden työpajat, NHG analyysi

Etelä-Satakunnassa väestökehityksestä johtuen pth-vastaanottokäynnit vähenevät ~2 % vuoteen 2040

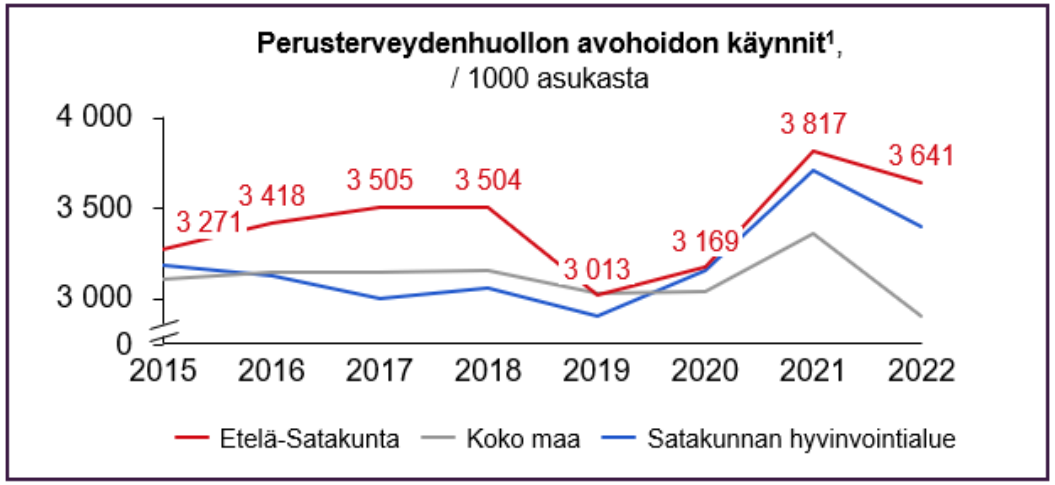

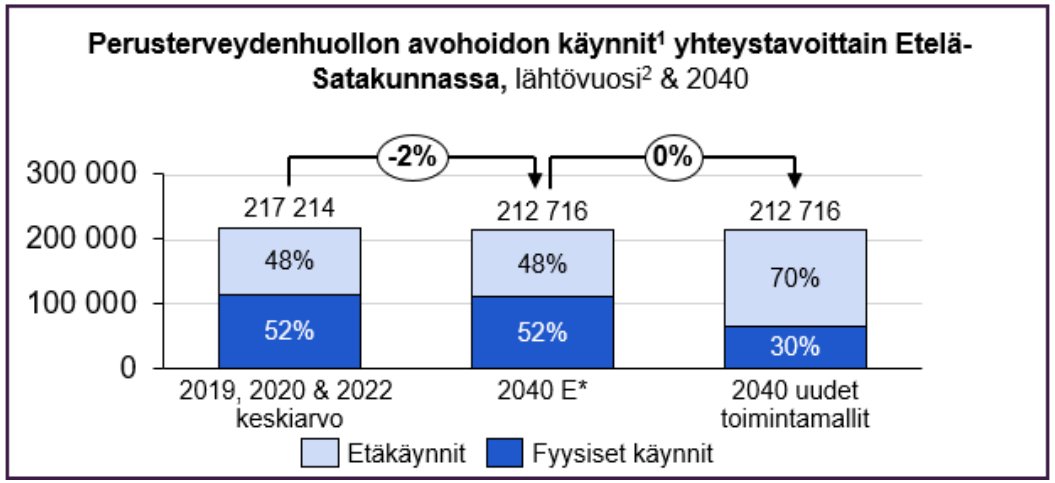

Palvelutarpeen kehitys:

- Etelä-Satakunnassa väestöön suhteutetut perusterveydenhuollon avohoidon käynnit ovat historiallisesti olleet hyvinvointialuetta ja koko maata keskimäärin korkeammat. Ero hyvinvointialueen tasoon kuitenkin kaventui Covid-19 pandemian aikaan.
- Väestöennusteeseen perustuen käyntimäärät laskevat vuoteen 2040 mennessä noin 2% ja etäkäyntien osuus korostuu.

Uudet toimintamallit ja palvelutarpeen ajurit:

- Palvelutarpeen kehityksen ajurina toimii palvelutuotannon kanssa keskusteltu strateginen tavoite, jossa vuonna 2040 etäkäyntien osuus kaikista käynneistä olisi noin 70 %
- Muutoksen myötä fyysisten käyntien määrä olisi vuoteen 2022 verrattuna noin 35 % pienempi.

Vaikutukset palveluverkkoon:

- Perusterveydenhuollon avohoidon toimipisteitä on Etelä-Satakunnassa yhteensä 13 kpl (28 % koko Satakunnan alueen toimipisteistä) vuonna 2023, joista 8 kpl on yksityisiä toimijoita.
- Palvelutarpeen ~2 % laskuun ja etäkäyntien korkeampaan osuuteen peilaten Etelä-Satakunnassa tarvittavan palvelu-kapasiteetin määrä pysyy samassa kokoluokassa, mutta **fyysisten toimipisteiden määrää tulee uudelleenarvioida**

1) Sisältää ainoastaan käynnit julkisella sektorilla, 2) Lähtövuotena käytetty 2019, 2020 ja 2022 käyntien keskiarvoa Covid-19 pandemian vaikutusten minimoimiseksi. *Pohjautuu väestöennusteeseen. Lähde: THL, vastuualueiden työpajat, NHG analyysi

Pohjois-Satakunnassa pth-käyntien määrä vähenee arviolta muita alueita enemmän

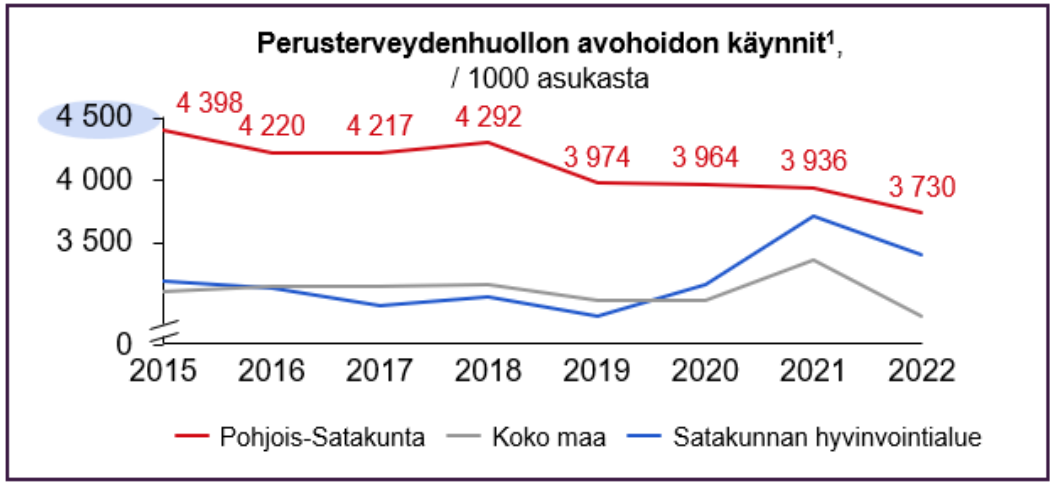

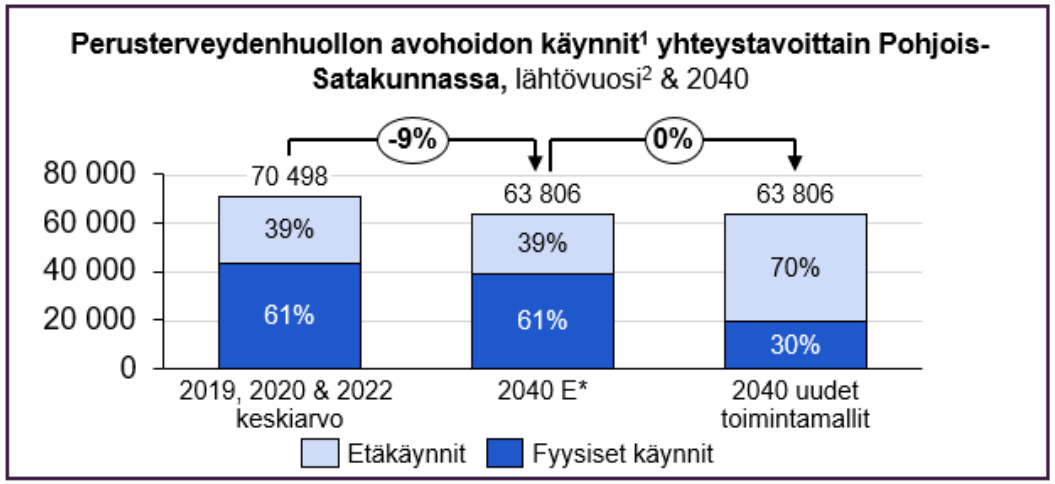

Palvelutarpeen kehitys:

- Pohjois-Satakunnassa väestöön suhteutetut perusterveydenhuollon avohoidon käyntimäärät ovat selvästi koko maan ja hyvinvointialueen tasoa korkeammat. Eroa selittää mm. Kankaanpään korkea sairastavuuden taso
- Väestöennusteeseen perustuen käyntimäärät laskevat vuoteen 2040 mennessä noin 9% ja etäkäyntien osuus korostuu.

Uudet toimintamallit ja palvelutarpeen ajurit:

- Palvelutarpeen kehityksen ajurina toimii palvelutuotannon kanssa keskusteltu strateginen tavoite, jossa vuonna 2040 etäkäyntien osuus kaikista käynneistä olisi noin 70 %
- Muutoksen myötä fyysisten käyntien määrä olisi vuoteen 2022 verrattuna noin 55 % pienempi.

Vaikutukset palveluverkkoon:

- Perusterveydenhuollon avohoidon toimipisteitä on Pohjois-Satakunnassa 7 kpl (15 % Satakunnan alueen toimipisteistä) 2023, joista 2 kpl on yksityisiä.
- Palvelutarpeen laskuun ja etäkäyntien korkeampaan osuuteen peilaten arviona on, että Pohjois-Satakunnassa on **mahdollista tiivistää perusterveydenhuollon vastaanottopalveluiden palveluverkkoa**.

1) Sisältää ainoastaan käynnit julkisella sektorilla, 2) Lähtövuotena käytetty 2019, 2020 ja 2022 käyntien keskiarvoa Covid-19 pandemian vaikutusten minimoimiseksi. *Pohjautuu väestöennusteeseen. Lähde: THL, vastuualueiden työpajat, NHG analyysi

Pth-vastaanottopalveluissa arvioitava toimi-pisteiden määrää digipalveluiden potentiaalin takia

Yhteenveto perusterveydenhuollon vastaanottopalveluiden tarpeen kehityksestä

Perusterveydenhuollon vastaanottopalvelut	Keskinen Satakunta	Etelä-Satakunta	Pohjois-Satakunta	Satakunnan hyvinvointialue
Palvelutarve väestö-kehityksen mukaan, 2022[1]-2040	-5 %	-2 %	-9 %	-5 %
Palvelutarve uusien toiminta-mallien ja väestökehityksen mukaan, 2022[1]-2040	-5 %, *70% etäkäyntejä*	-2 %, *70% etäkäyntejä*	-9 %, *70% etäkäyntejä*	-5 %, *70% etäkäyntejä*
Huomiot palveluverkon jatkokehitykseen	• Perusterveydenhuollon vastaanottopalveluiden tarpeen ennustetaan laskevan 5 % koko hyvinvointialueella. • Palvelutarpeen kehityksen ajurina toimii ikäryhmittäinen väestökehitys sekä palvelutuotannon kanssa keskusteltu strateginen tavoite, jossa **vuonna 2040 etäkäyntien osuus kaikista perusterveydenhuollon vastaanottokäynneistä olisi noin 70 %.** • Muutoksen myötä fyysisten käyntien määrä olisi vuonna 2040 vuoteen 2022 verrattuna alueesta riippuen 35-55 % pienempi. • Digi- ja liikkuvien palveluiden avulla voidaan tukea henkilöstön saatavuutta ja nopeuttaa palveluihin pääsyä. Kivijalkapalvelupisteiden merkitys laskee digi- ja liikkuvien palveluiden yleistyessä, mutta ennaltaehkäisevän toiminnan merkityksen tulee korostua tulevaisuudessa. • Hyvinvointialuetasoiseen palvelutarpeen 5 % laskuun ja etäkäyntien merkittävästi korkeampaan osuuteen peilaten **tarvittavan palvelukapasiteetin määrä pysyy hyvinvointialueella samassa kokoluokassa, mutta fyysisten toimipisteiden määrää voidaan uudelleenarvioida.**			

1) Lähtövuotena käytetty 2019, 2020 ja 2022 käyntien keskiarvoa Covid-19 pandemian vaikutusten minimoimiseksi
Lähde: THL, asiantuntijahaastattelut, vastuualueiden työpajat, NHG analyysi

Neuvolapalvelut

Tärkeintä neuvolapalveluissa on palveluiden saavutettavuus sekä toimiva palveluohjaus

Palvelutuotannon näkemykset työpajoista ja asiantuntijahaastatteluista

Palveluverkon nykytila

- Neuvolapalveluiden toimipisteitä on Satakunnan hyvinvointialueella **jokaisessa kunnassa, yhteensä 25 kpl**
- **Henkilöstön pysyvyys on mahdollistanut asiakkaille oman pitkäaikaisen terveydenhoitajan ja näin ollen myös laadukkaan asiakastyön**. Henkilöstöä kuitenkin eläköityy paljon ja jopa vakinaisen henkilöstön rekrytoinnissa on ollut haasteita
- Erityistyöntekijöiden (mm. psykologit, puheterapeutit) saatavuudessa on ollut haasteita. Yksityisen sektorin työpaikat ovat houkuttelevampia suuremman palkan ja työyhteisön takia
- Monissa tiloissa on sisäilmaongelmia, mikä heikentää ammattilaisten työolosuhteita ja potilaiden asiointikokemusta

Palveluverkon tulevaisuuden kehityssuunta

- **Tärkeintä palveluverkkoa suunniteltaessa on palveluiden saavutettavuus sekä monipuolinen palveluohjaus** mm. puhelimitse ja chat-toiminnolla
- Tavoitteena on, että 20 % käynneistä voisi toteutua liikkuvien palveluiden avulla
- Digi- ja etäpalveluiden sujuvuus ja toimivuus on varmistettava ennen fyysisten toimipisteiden mahdollista jatkokehittämistä
- Moniammatillisessa työyhteisössä **yhteiset työskentelytilat koetaan tärkeiksi** sujuvan tiedon jakamisen näkökulmasta

Muut huomiot

- Neuvolapalvelut ovat keskeinen ennalta-ehkäisevä palvelu, jonka sujuva toiminta tulee taata
  - Varhaisen tuen entistä vahvempi hyödyntäminen vaatii ajatusmallin muutosta (mm. leimaantuminen sosiaalipalveluita käyttäessä)
- Uudet toimintamallit kuten perhe-valmennuksen etäryhmätoiminta on koettu hyödylliseksi ja osallistujamäärät ovat olleet odotettua suuremmat
- Pienissä organisaatioissa toiminta on portaatonta ja asiakkaat ja henkilökunta tuntevat toisensa

Lähde: Vastuualueiden työpajat & asiantuntijahaastattelut 6/2023, NHG analyysi

Keskisessä Satakunnassa lapsiväestön vähentyminen laskee lastenneuvolan käyntejä 21% vuoteen 2040

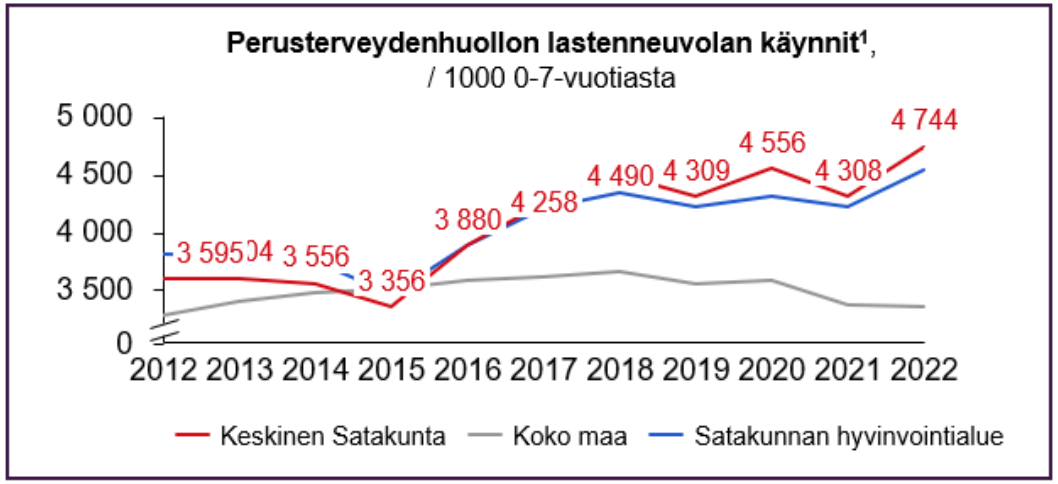

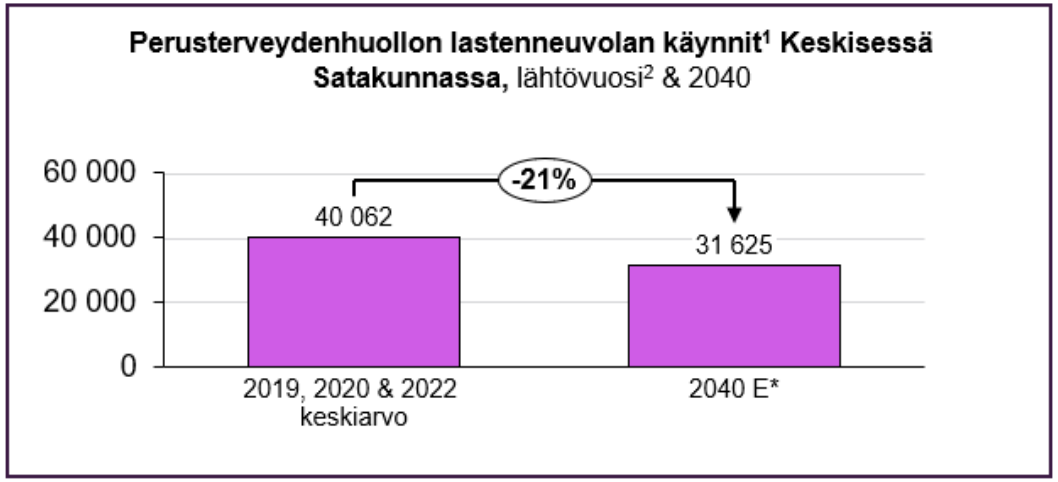

Palvelutarpeen kehitys:

- Keskisessä Satakunnassa väestöön suhteutettujen perusterveydenhuollon lastenneuvolakäyntien kehitys on seurannut koko Satakunnan hyvinvointialueen kehitystä. Käyntimäärät ovat vuodesta 2015 alkaen nousseet selvästi koko maan tasoa korkeammaksi.
- Väestöennusteeseen perustuen käyntimäärät laskevat vuoteen 2040 mennessä 21%.

Uudet toimintamallit ja palvelutarpeen ajurit:

- Palvelutarpeen kehityksen ajurina toimii keskisen Satakunnan väestöennuste, jonka perusteella 0-7 –vuotiaiden osuus laskee noin viidenneksen vuoteen 2040 mennessä

Vaikutukset palveluverkkoon:

- Perusterveydenhuollon äitiys- ja lastenneuvolan toimipisteitä on keskisessä Satakunnassa yhteensä 15 kpl (62 % koko Satakunnan alueen toimipisteistä) vuonna 2023, joista 8 kpl on Porissa.
- Palvelutarpeen laskuun peilaten arviona on, että keskisessä Satakunnassa on **mahdollista tiivistää perusterveydenhuollon neuvolapalveluiden palveluverkkoa.** Palveluverkkoa tulee kehittää tiiviissä yhteistyössä perhekeskusten kanssa.

1) Sisältää sekä fyysiset että etäkäynnit 2) Lähtövuotena käytetty 2019, 2020 ja 2022 käyntien keskiarvoa Covid-19 pandemian vaikutusten minimoimiseksi. *Pohjautuu väestöennusteeseen. Lähde: THL, vastuualueiden työpajat, NHG analyysi

Etelä-Satakunnassa lapsiväestön vähentyminen laskee lastenneuvolan käyntejä 18% vuoteen 2040

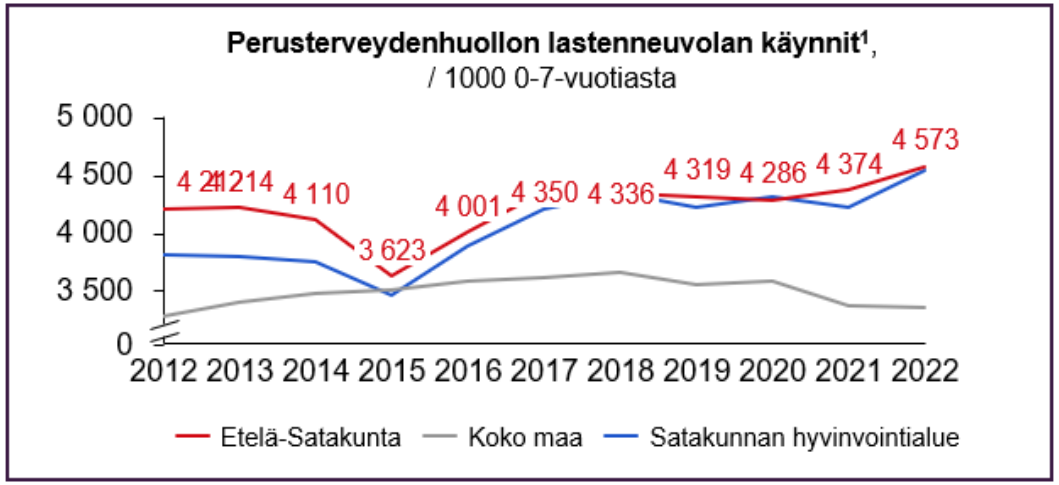

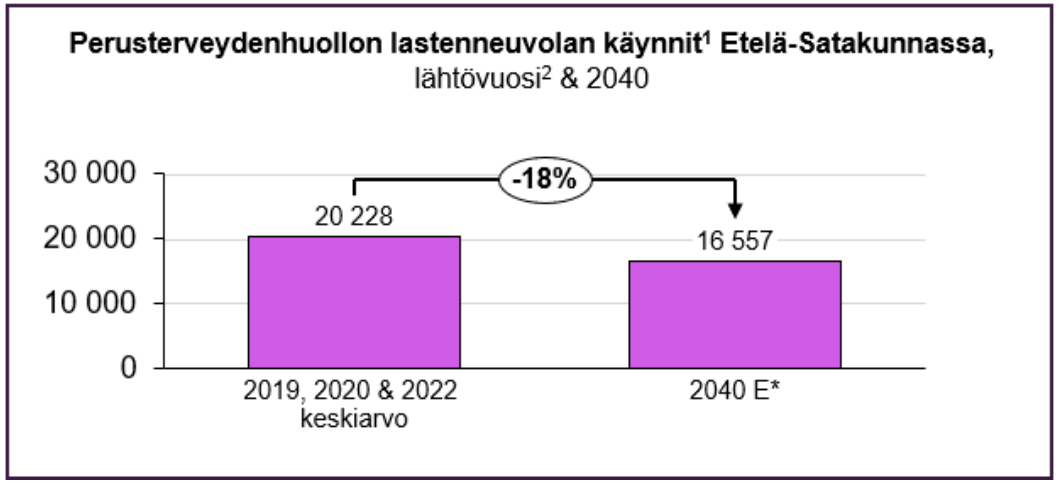

Palvelutarpeen kehitys:

- Etelä-Satakunnassa väestöön suhteutettujen perusterveydenhuollon lastenneuvolakäyntien kehitys on seurannut koko Satakunnan hyvinvointialueen kehitystä. Käyntimäärät ovat vuodesta 2015 alkaen nousseet selvästi koko maan tasoa korkeammaksi.
- Väestöennusteeseen perustuen käyntimäärät laskevat vuoteen 2040 mennessä noin 18 %.

Uudet toimintamallit ja palvelutarpeen ajurit:

- Palvelutarpeen kehityksen ajurina toimii Etelä-Satakunnan väestöennuste, jonka perusteella 0-7 –vuotiaiden osuus laskee vajaan viidenneksen vuoteen 2040 mennessä

Vaikutukset palveluverkkoon:

- Perusterveydenhuollon äitiys- ja lastenneuvolan toimipisteitä on Etelä-Satakunnassa yhteensä 5 kpl (21 % koko Satakunnan alueen toimipisteistä) vuonna 2023.
- Palvelutarpeen laskuun peilaten arviona on, että Etelä-Satakunnassa on **mahdollista tiivistää perusterveydenhuollon neuvolapalveluiden palveluverkkoa.** Palveluverkkoa tulee kehittää tiiviissä yhteistyössä perhekeskusten kanssa.

1) Sisältää sekä fyysiset että etäkäynnit 2) Lähtövuotena käytetty 2019, 2020 ja 2022 käyntien keskiarvoa Covid-19 pandemian vaikutusten minimoimiseksi. *Pohjautuu väestöennusteeseen. Lähde: THL, vastuualueiden työpajat, NHG analyysi

Pohjois-Satakunnassa äitiysneuvolan käynnit laskevat väestöennusteen mukaan 26% vuoteen 2040

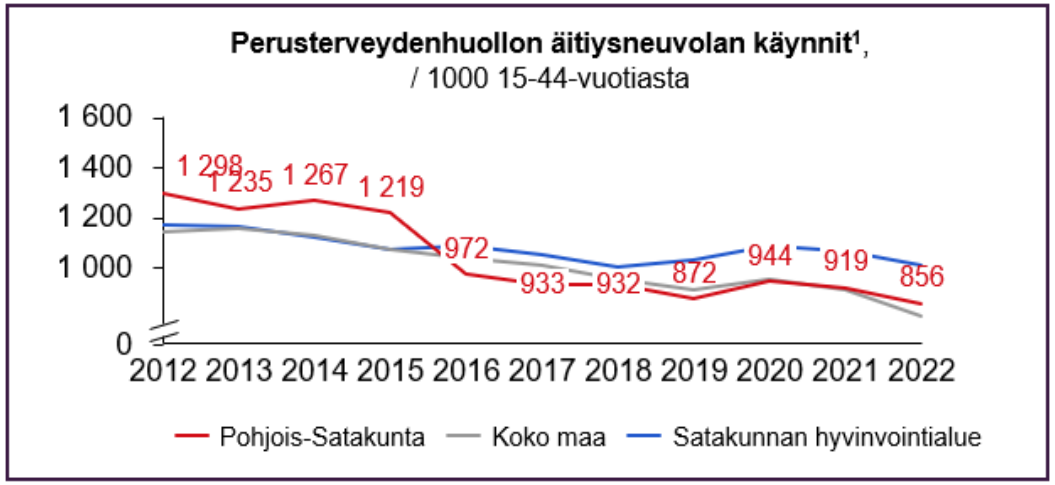

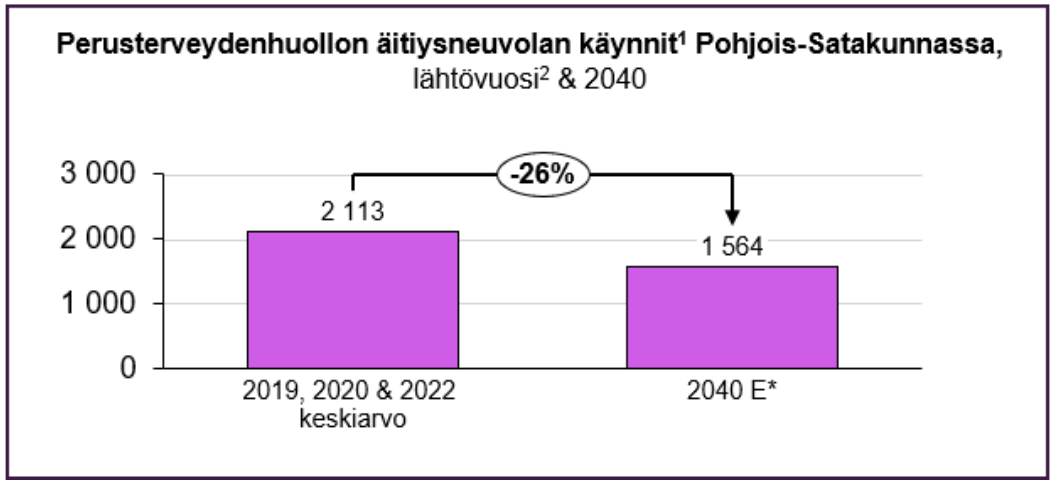

Palvelutarpeen kehitys:

- Pohjois-Satakunnan väestöön suhteutettujen perusterveydenhuollon äitiysneuvolan käynnit ovat vuodesta 2016 alkaen pysytelleet lähellä koko maan tasoa, mutta poikkeavat Satakunnan hyvinvointialueen käyntimääristä. Käyntimäärät ovat laskeneet selvästi vuosien 2012-2015 tasosta.
- Väestöennusteeseen perustuen käyntimäärät laskevat vuoteen 2040 mennessä peräti 26%.

Uudet toimintamallit ja palvelutarpeen ajurit:

- Palvelutarpeen kehityksen ajurina toimii Pohjois-Satakunnan väestöennuste, jonka perusteella 15-44 –vuotiaiden osuus laskee reilun neljänneksen vuoteen 2040 mennessä

Vaikutukset palveluverkkoon:

- Perusterveydenhuollon äitiys- ja lastenneuvolan toimipisteitä on Pohjois-Satakunnassa yhteensä 4 kpl (17 % koko Satakunnan alueen toimipisteistä) vuonna 2023.
- Palvelutarpeen laskuun peilaten arviona on, että Pohjois-Satakunnassa on **mahdollista tiivistää perusterveydenhuollon neuvolapalveluiden palveluverkkoa.** Palveluverkkoa tulee kehittää tiiviissä yhteistyössä perhekeskusten kanssa.

1) Sisältää sekä fyysiset että etäkäynnit 2) Lähtövuotena käytetty 2019, 2020 ja 2022 käyntien keskiarvoa Covid-19 pandemian vaikutusten minimoimiseksi. *Pohjautuu väestöennusteeseen. Lähde: THL, vastuualueiden työpajat, NHG analyysi

Satakunnassa äitiys- ja lastenneuvolapalveluiden tarve vähenee noin 20% vuoteen 2040

Yhteenveto perusterveydenhuollon äitiys- ja lastenneuvolapalveluiden tarpeen kehityksestä

Perusterveydenhuollon äitiys- ja lastenneuvola	Keskinen Satakunta	Etelä-Satakunta	Pohjois-Satakunta	Satakunnan hyvinvointialue
Äitiysneuvoloiden palvelutarve väestö-kehityksen mukaan, 2022-2040	-19 %	-20%	-26%	-20 %
Lastenneuvolan palvelutarve väestökehityksen mukaan, 2022-2040	-21 %	-18%	-29%	-21 %
Huomiot palveluverkon jatkokehitykseen	• Äitiysneuvoloiden ja lastenneuvoloiden osalta väestöennusteeseen perustuva kehitys on aluekohtaisesti lähes samaa suuruusluokkaa. Palvelutarpeen lasku on selkeintä Pohjois-Satakunnassa. • Äitiysneuvolapalveluiden ennuste perustuu 15-44 -vuotiaden naisten väestönkehitykseen. Lastenneuvola-palveluiden osalta palvelutarpeen ennusteessa on puolestaan käytetty 0-7 -vuotiaiden väestökehitystä. • **Tavoitteena on, että 20 % käynneistä voidaan toteuttaa liikkuvien palveluiden avulla.** • Henkilöstön pysyvyys on mahdollistanut asiakkaille oman pitkäaikaisen terveydenhoitajan ja näin ollen myös laadukkaan asiakastyön. Henkilöstöä kuitenkin eläköityy, ja jopa vakinaisen henkilöstön rekrytoinnissa on ollut haasteita. Yksityisen sektorin työpaikat ovat houkuttelevampia suuremman palkan ja työyhteisön takia. • Monissa tiloissa on sisäilmaongelmia, joka heikentää ammattilaisten työolosuhteita ja potilaiden asiointikokemusta. • Palvelutarpeen laskuun peilaten arviona on, että **neuvolapalveluiden palveluverkkoa on mahdollista tiivistää.** Palveluverkkoa tulee kehittää tiiviissä yhteistyössä perhekeskusten kanssa.			

1) Lähtövuotena käytetty 2019, 2020 ja 2022 käyntien keskiarvoa Covid-19 pandemian vaikutusten minimoimiseksi
Lähde: THL, asiantuntijahaastattelut, vastuualueiden työpajat, NHG analyysi

Kouluterveydenhuollon palvelut

Kouluterveydenhuolto on tuotettava lähipalveluina ja tarvittaessa täydennettävä etäpalveluilla

Palvelutuotannon näkemykset työpajoista ja asiantuntijahaastatteluista

Palveluverkon nykytila

- Satakunnan hyvinvointialueen **koulu-verkosto on hyvin laaja** ja eri kokoisia kouluja on paljon
  - Pienemmissä kouluissa hoitaja käy harvemmin (esim. kerran 2 viikossa)
  - Työolosuhteissa paljon vaihtelua (esim. pienet ja vanhat rakennukset)
- Moni kouluterveydenhoitaja on yksin oman ammattikuntansa edustajana
- **Henkilöstön pysyvyys on hyvällä tasolla** ja haja-asutusalueella moni hoitaja työsken-telee kouluterveydenhuollossa ja neuvola-palveluissa
- Hoitajien ja kuraattoreiden osalta henkilös-tön saatavuus on hyvällä tasolla, mutta psykologien ja lääkäreiden rekrytoinnissa tilanne on haastavampi

Palveluverkon tulevaisuuden kehityssuunta

- Tulevaisuudessa osa koululääkäreiden käynneistä voidaan toteuttaa etänä, mutta **kouluterveydenhuollon ammattilaisten työ on pysyttävänä fyysisenä lähityönä**
- Koulukuraattoreiden ja -psykologien henkilöstömitoituksien toteutumiseen tulee kiinnittää erityistä huomiota, jotta ammattilaiset eivät kuormitu liikaa
- Nuorten mielenterveysongelmien määrän lisääntyminen erityisesti toisella asteella koetaan lisäävän kouluterveydenhoitajien työtaakkaa.
  - Psykiatristen hoitajien vahvempi hyödyntäminen voisi mahdollistaa kouluterveydenhoitajien työpanoksen hyödyntämisen erityisesti ennaltaehkäisevässä työssä

Muut huomiot

- Hoitajilla suuri on vastuu eikä kunnollista sijaistoimintaa ole. **Koko kouluterveyden-huolto on verkostona näin ollen hyvin haavoittuvainen**
- Asiantuntijahaastattelussa kouluterveyden-huollon keskeinen merkitys ennalta-ehkäisyn näkökulmasta
- Monella ammattilaisella on lisäkoulutuksia, joita ei resurssipulan takia pääse hyödyntämään. **Jo pieni lisäresurssi voisi lisätä näiden uusien toimintamallien käyttöönottoa**

Lähde: Vastuualueiden työpajat & asiantuntijahaastattelut 6/2023, NHG analyysi

Keskisen Satakunnan nuorten väestökehitys laskee kouluterveydenhuollon käyntejä 31% vuoteen 2040

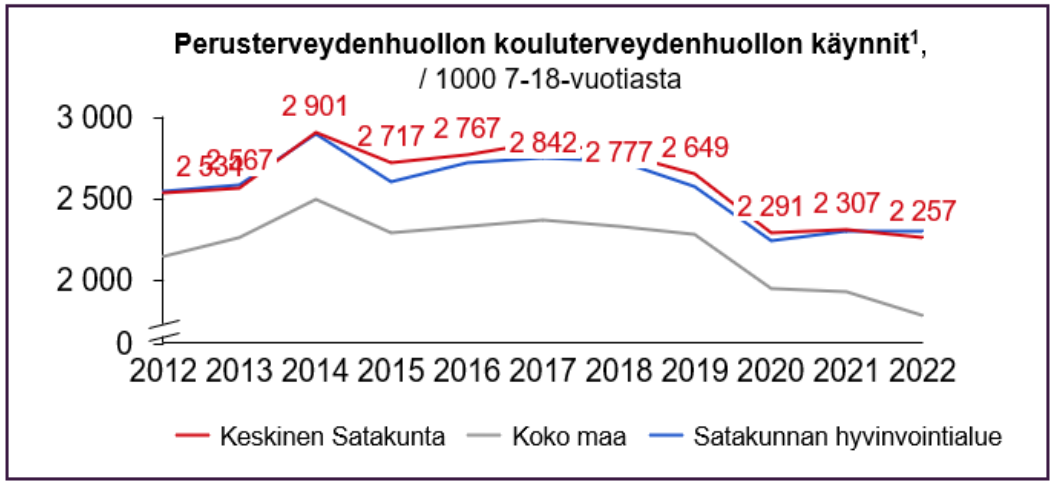

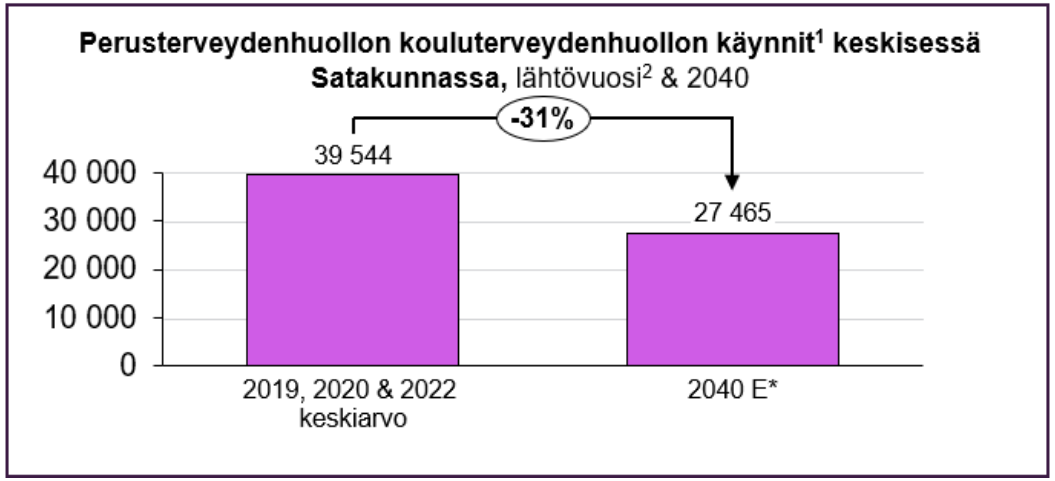

Palvelutarpeen kehitys:

- Keskisessä Satakunnassa väestöön suhteutettujen perus-terveydenhuollon kouluterveyden-huollon käyntien kehitys on seurannut koko Satakunnan hyvinvointialueen kehitystä ja pysytellyt selvästi koko maan tasoa korkeampana.
- Väestöennusteeseen perustuen käyntimäärät laskevat vuoteen 2040 mennessä 31%

Uudet toimintamallit ja palvelutarpeen ajurit:

- Palvelutarpeen kehityksen ajurina toimii keskisen Satakunnan väestöennuste, jonka perusteella 7-18 –vuotiaiden osuus laskee noin kolmanneksen vuoteen 2040 mennessä.

Vaikutukset palveluverkkoon:

- Väestöennusteeseen peilaten palvelutarve tulee laskemaan keskisessä Satakunnassa merkittävästi, **mutta kouluterveyden-huollon palvelut on edelleen tuotettava lähipalveluina**. Palvelu-verkkoa tulee kehittää tiiviissä yhteistyössä perhekeskusten kanssa.

1) Sisältää sekä fyysiset että etäkäynnit 2) Lähtövuotena käytetty 2019, 2020 ja 2022 käyntien keskiarvoa Covid-19 pandemian vaikutusten minimoimiseksi. *Pohjautuu väestöennusteeseen. Lähde: THL, vastuualueiden työpajat, NHG analyysi

Etelä-Satakunnan nuorten väestökehitys laskee kouluterveydenhuollon käyntejä 29% vuoteen 2040

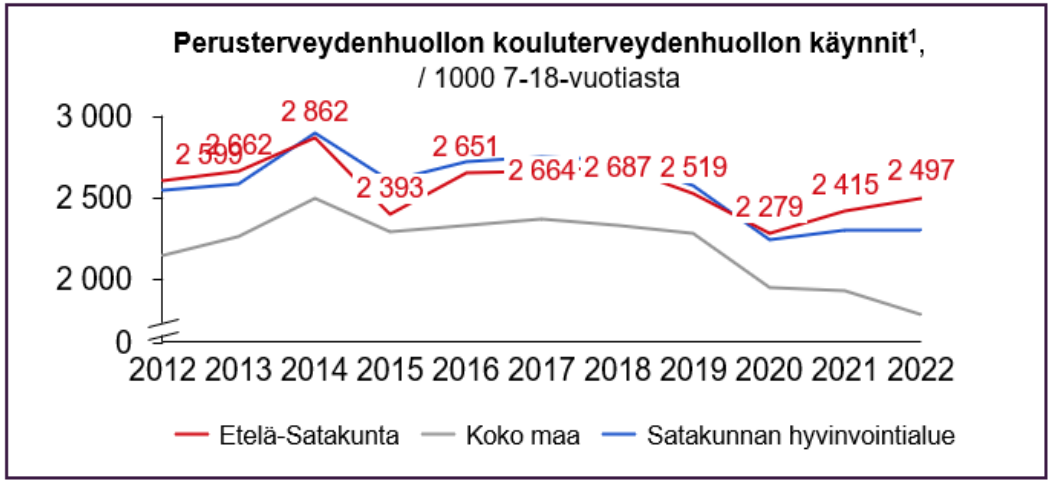

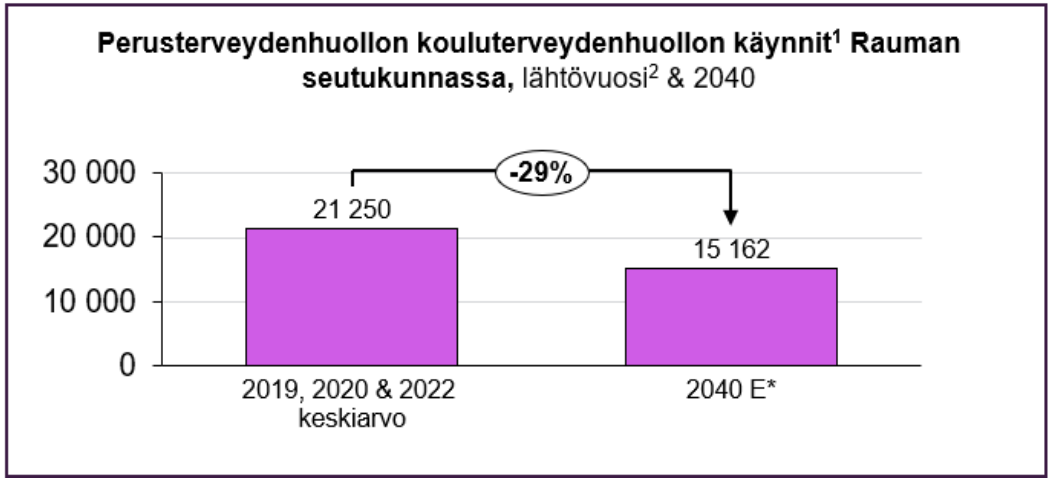

Palvelutarpeen kehitys:

- Etelä-Satakunnassa väestöön suhteutettujen perus-terveydenhuollon kouluterveydenhuollon käyntien kehitys on seurannut koko Satakunnan hyvinvointialueen kehitystä ja pysytellyt selvästi koko maan tasoa korkeampana.
- Väestöennusteeseen perustuen käyntimäärät laskevat vuoteen 2040 mennessä 29%

Uudet toimintamallit ja palvelutarpeen ajurit:

- Palvelutarpeen kehityksen ajurina toimii Etelä-Satakunnan väestöennuste, jonka perusteella 7-18 –vuotiaiden osuus laskee vajaan kolmanneksen vuoteen 2040 mennessä.

Vaikutukset palveluverkkoon:

- Väestöennusteeseen peilaten palvelutarve tulee laskemaan Etelä-Satakunnassa merkittävästi, **mutta kouluterveydenhuollon palvelut on edelleen tuotettava lähipalveluina**. Palveluverkkoa tulee kehittää tiiviissä yhteistyössä perhekeskusten kanssa.

1) Sisältää sekä fyysiset että etäkäynnit 2) Lähtövuotena käytetty 2019, 2020 ja 2022 käyntien keskiarvoa Covid-19 pandemian vaikutusten minimoimiseksi. *Pohjautuu väestöennusteeseen. Lähde: THL, vastuualueiden työpajat, NHG analyysi

Pohjois-Satakunnassa nuorten väestökehitys laskee kouluterveydenhuollon käyntejä 34% vuoteen 2040

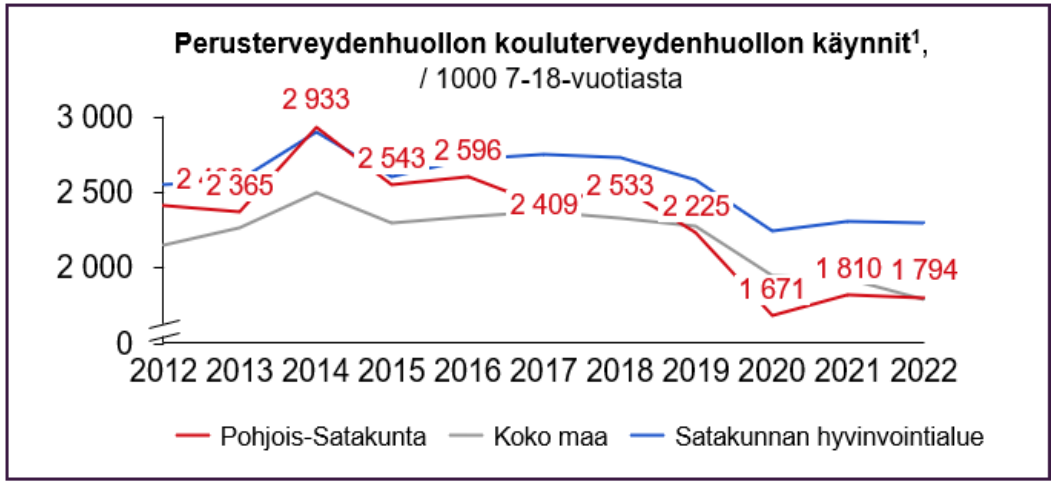

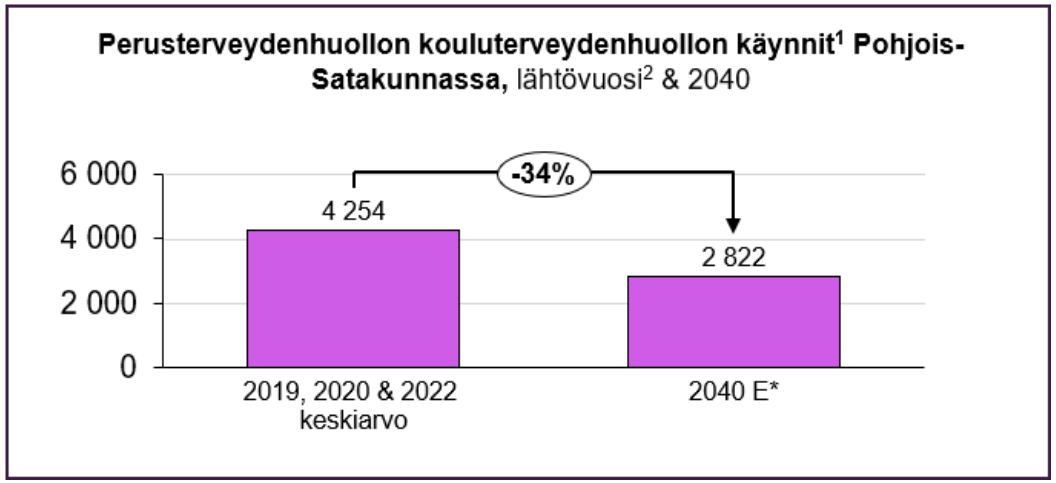

Palvelutarpeen kehitys:

- Pohjois-Satakunnassa väestöön suhteutettujen perus-terveydenhuollon kouluterveydenhuollon käynnit ovat muusta Satakunnasta poiketen laskeneet alle koko maan tason. Vuosien 2012-2016 välisenä aikana käyntimäärät olivat vielä lähellä Satakunnan hyvinvointialueen tasoa. Vuonna 2019 käynnit laskivat kuitenkin peräti 25%.
- Väestöennusteeseen perustuen käyntimäärät laskevat vuoteen 2040 mennessä 34%

Uudet toimintamallit ja palvelutarpeen ajurit:

- Palvelutarpeen kehityksen ajurina toimii Pohjois-Satakunnan väestöennuste, jonka perusteella 7-18 –vuotiaiden osuus laskee reilun kolmanneksen vuoteen 2040 mennessä.

Vaikutukset palveluverkkoon:

- Väestöennusteeseen peilaten palvelutarve tulee laskemaan Pohjois-Satakunnassa merkittävästi, **mutta kouluterveydenhuollon palvelut on edelleen tuotettava lähipalveluina**. Palveluverkkoa tulee kehittää tiiviissä yhteistyössä perhekeskusten kanssa.

1) Sisältää sekä fyysiset että etäkäynnit 2) Lähtövuotena käytetty 2019, 2020 ja 2022 käyntien keskiarvoa Covid-19 pandemian vaikutusten minimoimiseksi. *Pohjautuu väestöennusteeseen. Lähde: THL, vastuualueiden työpajat, NHG analyysi

Kouluterveydenhuolto on tuotettava lähipalveluina ja tarvittaessa täydennettävä etäpalveluilla

Yhteenveto perusterveydenhuollon kouluterveydenhuollon palveluiden tarpeen kehityksestä

Perusterveydenhuollon kouluterveydenhuoltopalvelut	Keskinen Satakunta	Etelä-Satakunta	Pohjois-Satakunta	Satakunnan hyvinvointialue
Palvelutarve väestö-kehityksen mukaan, 2022-2040	-31 %	-29%	-34%	-30 %
Huomiot palveluverkon jatkokehitykseen	• 7-18 -vuotiaiden väestökehityksen perusteella perusterveydenhuollon kouluterveydenhuollon **käynnit vähenevät Satakunnan hyvinvointialueella 30 % vuoteen 2040 mennessä.** • Asiantuntijanäkemysten mukaan osa koululääkäreiden käynneistä voidaan suorittaa tulevaisuudessa etänä, mutta **erityisesti kouluterveydenhuollon hoitajien työn on edelleen pystyttävä mahdollistamaan fyysisenä lähityönä.** • Hoitajien ja kuraattoreiden saatavuus on hyvällä tasolla, mutta **psykologien ja lääkäreiden rekrytoinnissa tilanne on haastavampi.** • Nuorten mielenterveysongelmien määrän lisääntyminen erityisesti toisella asteella koetaan lisäävän kouluterveydenhoitajien työtaakkaa. Psykiatristen hoitajien vahvempi hyödyntäminen voisi mahdollistaa kouluterveydenhoitajien työpanoksen hyödyntämisen erityisesti ennaltaehkäisevässä työssä • Hyvinvointialueen tasolla palvelutarve tulee laskemaan Satakunnassa merkittävästi, **mutta kouluterveydenhuollon palvelut on edelleen tuotettava lähipalveluina**. Palveluverkkoa tulee kehittää tiiviissä yhteistyössä perhekeskusten kanssa.			

1) Lähtövuotena käytetty 2019, 2020 ja 2022 käyntien keskiarvoa Covid-19 pandemian vaikutusten minimoimiseksi
Lähde: THL, asiantuntijahaastattelut, vastuualueiden työpajat, NHG analyysi

Ikääntyneiden ympärivuorokautiset asumispalvelut

Ikääntyneiden asumisyksikön sijaintia tärkeämpi tekijä on riittävä henkilöstö ja asumisturvallisuus

Palvelutuotannon näkemykset työpajoista ja asiantuntijahaastatteluista

Palveluverkon nykytila

- Ikääntyneiden ympärivuorokautisia asumispalveluyksiköitä on Satakunnan hyvinvointialueella 72 kpl. Näistä **28 kpl on hyvinvointialueen omaa toimintaa ja 44 kpl yksityistä toimintaa**
- Ympärivuorokautisten asumispalveluiden pitkäaikaisia paikkoja on yhteensä 2 590 kpl. Laitospalvelupaikkoja 22 kpl (systemaattisesti ajettu alas)
- **Henkilöstön riittävyys on haaste erityisesti ikääntyneiden asumis-palveluissa**. 1.12.2023 voimaan tuleva henkilöstömitoitus (0,7) haastaa tilannetta entisestään
  - Palvelut ovat riippuvaisia sijaisista, vakituisia työntekijöitä on haastava rekrytoida

Palveluverkon tulevaisuuden kehityssuunta

- Palvelutuotannon näkökulmasta pitkän aikavälin (2040) peittävyystavoite **ikääntyneiden ympärivuorokautisessa palveluasumisessa tulisi olla 6,5 %,** ja kotihoidon peittävyys noin 17 %
  - Peittävyys kuvaa asiakkaiden ja yli 75 -vuotiaan väestön suhdetta
- Tavoitteena on, että **oman tuotannon osuutta saadaan kasvatettua** kustannusten hillitsemiseksi
- Henkilöstön riittävyyden turvaaminen on asiantuntijoiden mukaan tärkein asia palveluverkkoa suunnitellessa
  - Asumisyksikön sijaintia keskeisempi tekijä on **mielekäs, yhteisöllinen ja sosiaalinen arki ikääntyneelle asukkaalle**

Muut huomiot

- Peittävyystavoitteen saavuttaminen kestävästi vaatii panostamista erityisesti **palvelu-ohjaukseen ja ennakoivaan työhön**
  - Asumispalveluvalikoimaa tulee kehittää tavoitteita vastaavaksi, mm. yhteisöllinen asuminen
  - Matalan kynnyksen neuvonnan ja asiakasohjauksen kehittäminen
  - Kuntien ja 3. sektorin kanssa tehtävä hyte-työ vielä alkutekijöissä
- Palveluiden piirissä olevien palvelutarvetta tulisi seurata säännöllisesti (esim. RAI-arvioinnit), jotta tunnistetaan asiakkaat, jotka voivat siirtyä kevyempiin palveluihin
- Uusia toimintamalleja ja digiratkaisuja tarvitaan hyvinvointialuetasoisesti (esim. lääkärin etäkonsultaatiot ja combilanssi)

Lähde: Vastuualueiden työpajat & asiantuntijahaastattelut 5/2023, NHG analyysi

Peittävyystavoitteella ja yhteisöllisen asuminen kehittämisellä palvelutarve kasvaa 9% 2040 mennessä

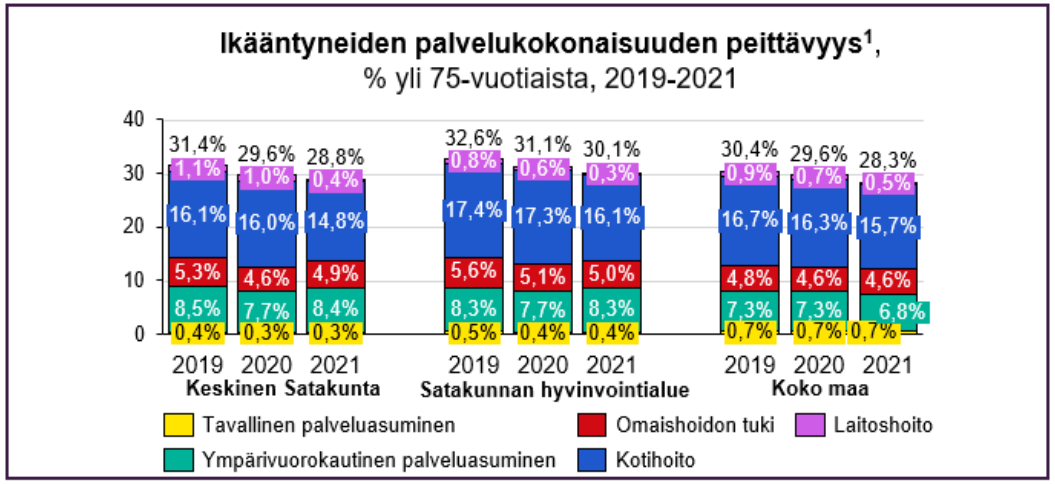

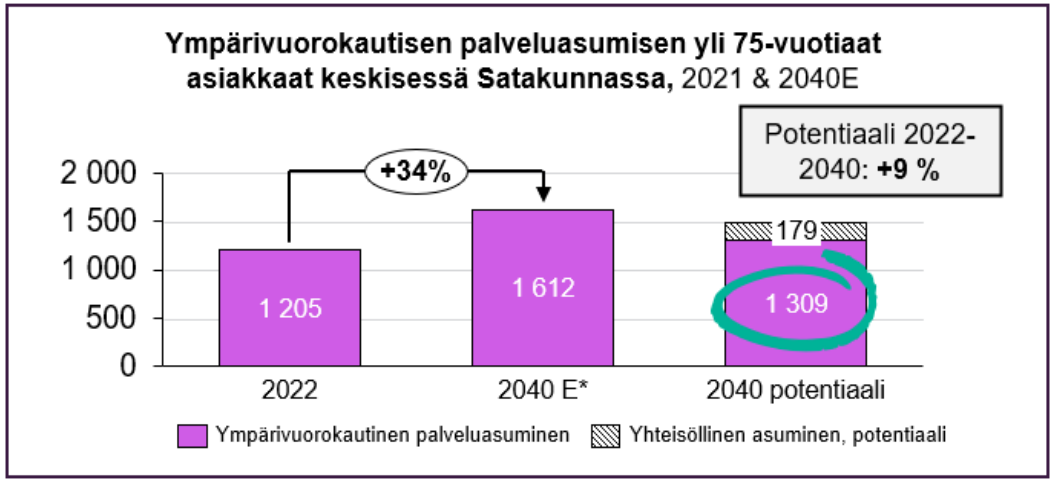

Palvelutarpeen kehitys:

- Keskisessä Satakunnassa yli 75-vuotiaiden kotona asuvien osuus on kasvanut yleisen trendin mukaan vuodesta 2019, joka näkyy ikääntyneiden palvelukokonaisuuden peittävyyden laskuna
- Ympärivuorokautisen palveluasumisen ja laitoshoidon peittävyys on koko maata korkeampi (8,8 % vuonna 2021).

Uudet toimintamallit ja palvelutarpeen ajurit:

- Palvelutarpeen ajurina toimii yli 75 -vuotiaan väestökehityksen lisäksi palvelutuotannon kanssa keskusteltu ympärivuorokautisen palvelu-asumisen peittävyystavoite (6,5 %) sekä THL:n skenaario, jossa yhteisölliseen asumiseen voidaan ohjata 12 % ympärivuorokautisen palveluasumisen asiakkaista.
- THL:n arvion mukaan 25 % ympärivuorokautisen hoidon asiakkaista sopisi RAI-tietojen perusteella yhteisöllisen asumisen piiriin. Analyysissa käytetty maltillinen skenaario 2040 kuvaa tilannetta, jossa 12 % asiakkaista (179 kpl) ohjataan yhteisöllisen asumisen piiriin

Vaikutukset palveluverkkoon:

- Keskisessä Satakunnassa on 41 ympärivuorokautisen palveluasumisen toimipistettä, joista 25 on yksityisiä. Asumispaikkoja on 1657, joka muodostaa 64 % kaikista hyvinvointialueen paikoista (tilanne 9/2023)
- Keskisessä Satakunnassa palvelutarve kasvaa, mutta kasvua ei tule allokoida ainoastaan ympärivuorokautiseen palveluasumiseen, vaan **painottaa kevyempiä asumismuotoja ja kotiin vietäviä palveluita**

1) Omaishoidon ja kotihoidon asiakasmäärät vuoden ajalta – ei vuoden lopun tilanteen mukaan. *Pohjautuu väestöennusteeseen
Lähde: THL, vastuualueiden työpajat, NHG analyysi

Peittävyystavoitteella ja yhteisöllisen asuminen kehittämisellä palvelutarve kasvaa 6% 2040 mennessä

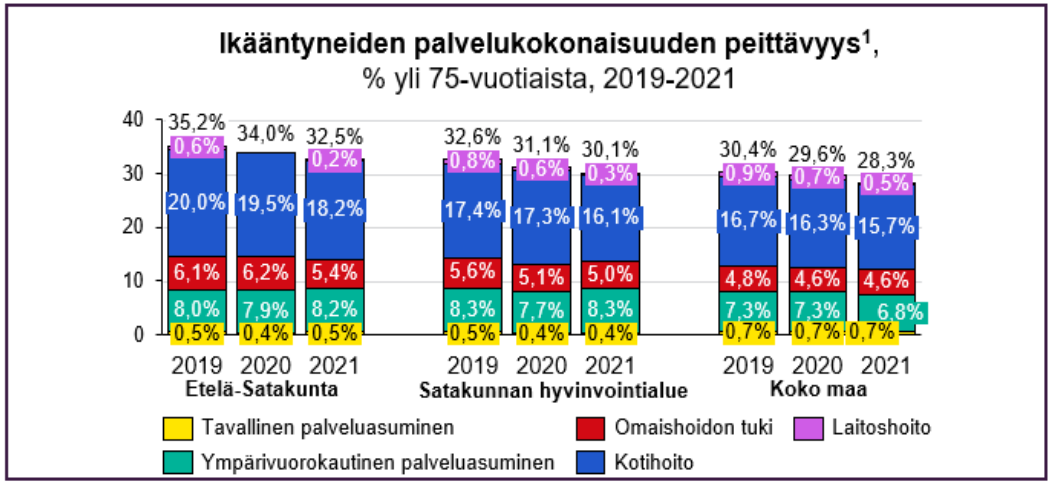

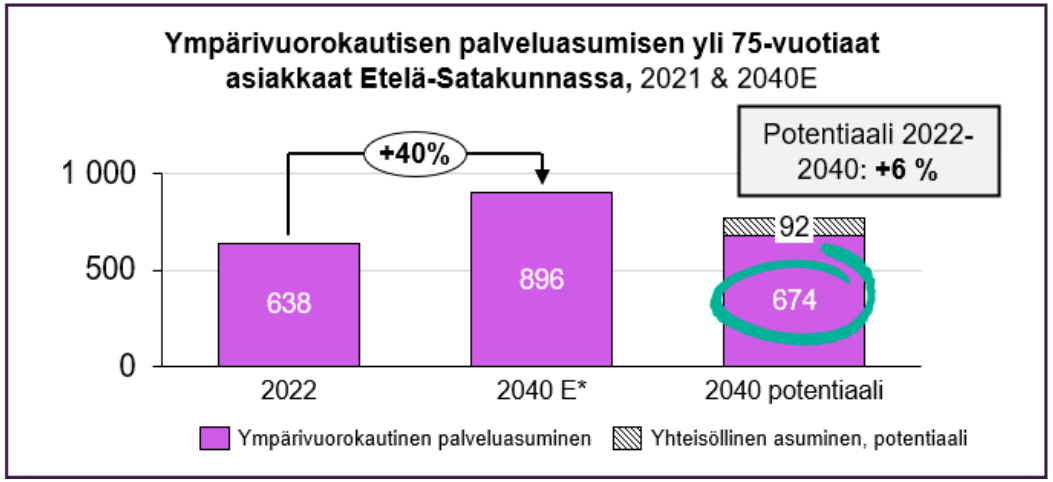

Palvelutarpeen kehitys:

- Etelä-Satakunnassa kotihoidon asiakasmäärät vuoden aikana ovat olleet tarkastelujaksolla Satakunnan hyvinvointialueen ja koko maan tasoa korkeammalla
- Ympärivuorokautisen palveluasumisen ja laitoshoidon peittävyys on koko maata korkeampi (8,4 % vuonna 2021).

Uudet toimintamallit ja palvelutarpeen ajurit:

- Palvelutarpeen ajurina toimii yli 75- vuotiaan väestökehityksen lisäksi palvelutuotannon kanssa keskusteltu ympärivuorokautisen palveluasumisen peittävyystavoite (6,5%) sekä THL:n skenaario, jossa yhteisölliseen asumiseen voidaan ohjata 12 % ympärivuorokautisen palveluasumisen asiakkaista.
- THL:n arvion mukaan 25 % ympärivuorokautisen hoidon asiakkaista sopisi RAI-tietojen perusteella yhteisöllisen asumisen piiriin. Analyysissa käytetty maltillinen skenaario vuonna 2040 kuvaa tilannetta, jossa 12 % asiakkaista (92 kpl) ohjataan yhteisöllisen asumisen piiriin

Vaikutukset palveluverkkoon:

- Etelä-Satakunnassa on 22 ympärivuorokautisen palveluasumisen yksikköä, joista 13 on yksityisiä. Asukaspaikkoja on 723, joka on 28 % kaikista hyvinvointialueen paikoista (tilanne 9/2023).
- Etelä-Satakunnassa palvelutarve kasvaa, mutta kasvua ei tule allokoida ainoastaan ympärivuorokautiseen palveluasumiseen, vaan **painottaa kevyempiä asumismuotoja ja kotiin vietäviä palveluita**

1) Omaishoidon ja kotihoidon asiakasmäärät vuoden ajalta – ei vuoden lopun tilanteen mukaan. *Pohjautuu väestöennusteeseen
Lähde: THL, vastuualueiden työpajat, NHG analyysi

Peittävyystavoitteella ja yhteisöllisen asuminen kehittämisellä palvelutarve laskee 2% 2040 mennessä

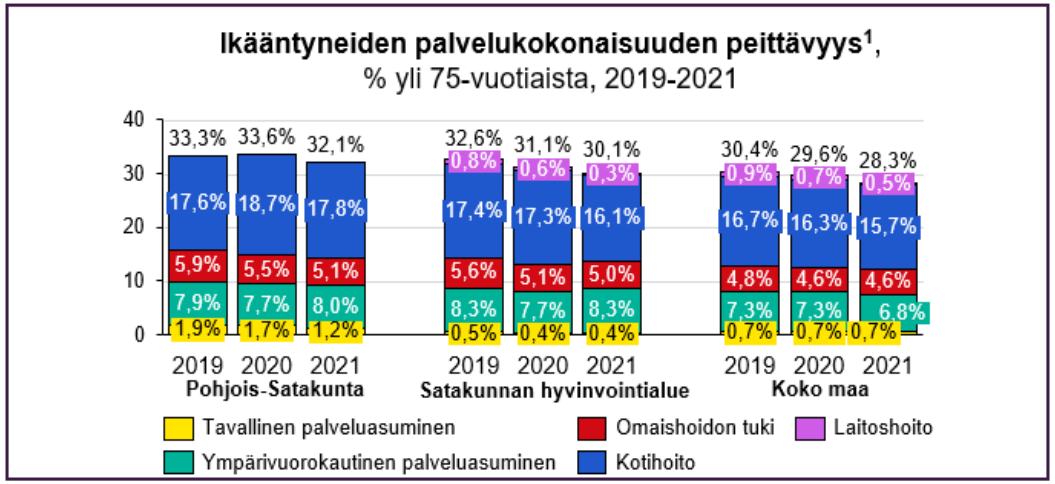

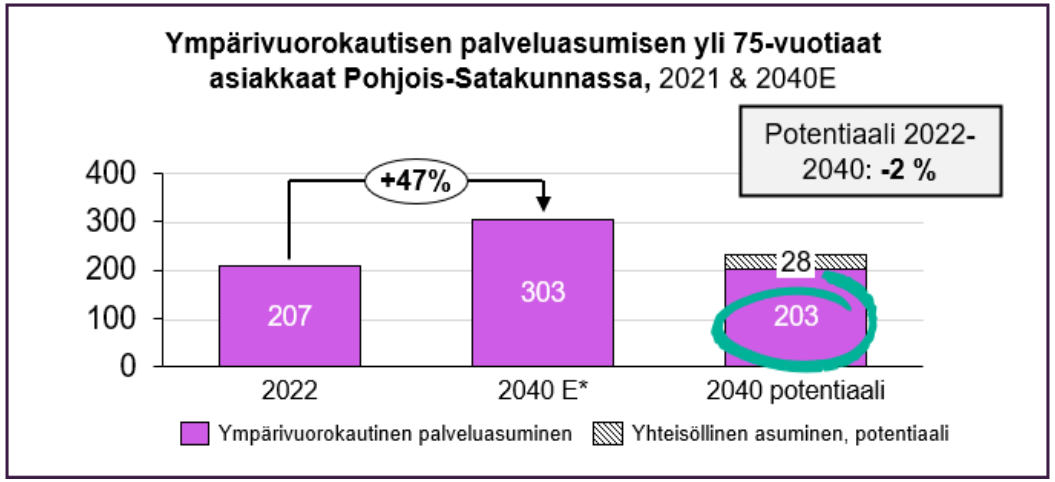

Palvelutarpeen kehitys:

- Pohjois-Satakunnassa ympärivuorokautisen palveluasumisen peittävyys on koko maan tasoa korkeampi (8,0 % vuonna 2021)
- Pohjois-Satakunnan alue on ainoa Satakunnassa, jossa ei tarjota enää laitoshoidon palveluita

Uudet toimintamallit ja palvelutarpeen ajurit:

- Palvelutarpeen ajurina toimii yli 75- vuotiaan väestökehityksen lisäksi palvelutuotannon kanssa keskusteltu ympärivuorokautisen palveluasumisen peittävyystavoite (6,5 %) sekä THL:n skenaario, jossa yhteisölliseen asumiseen voidaan ohjata 12 % ympärivuorokautisen palveluasumisen asiakkaista.
- THL:n maltillisen arvion mukaan 25 % ympärivuorokautisen hoidon asiakkaista sopisi RAI-tietojen perusteella yhteisöllisen asumisen piiriin. Analyysissa käytetty maltillinen skenaario kuvaa tilannetta, jossa 12 % (28 kpl) asiakkaista ohjataan yhteisöllisen asumisen piiriin

Vaikutukset palveluverkkoon:

- Pohjois-Satakunnassa on 9 ympärivuorokautisen palveluasumisen toimipistettä, joista 6 on yksityisiä. Toimipisteissä on yhteensä 210 paikkaa, joka muodostaa 8 % kaikista Satakunnan asumispaikoista (tilanne 9/2023).
- 6,5 % peittävyystavoitteella ja yhteisöllistä asumista kehittämällä Pohjois-Satakunnassa palvelutarve voi muista Satakunnan alueista poiketen **laskea 2 % tarkasteluvuoteen 2040**

1) Omaishoidon ja kotihoidon asiakasmäärät vuoden ajalta – ei vuoden lopun tilanteen mukaan. *Pohjautuu väestöennusteeseen
Lähde: THL, vastuualueiden työpajat, NHG analyysi

Ikääntyneiden asumispalvelukokonaisuudessa kehitettävä erityisesti yhteisöllistä asumista

Yhteenveto ikääntyneiden ympärivuorokautisten asumispalveluiden tarpeen kehityksestä

Ikääntyneiden ympäri-vuorokautiset asumispalvelut	Keskinen Satakunta	Etelä-Satakunta	Pohjois-Satakunta	Satakunnan hyvinvointialue
Palvelutarve yli 75-vuotiaiden väestökehityksen mukaan, 2022-2040	+34 %	+40 %	+47 %	+37 %
Palvelutarve uusien toiminta-mallien ja väestökehityksen mukaan, 2022-2040	+9 %	+6 %	-2 %	+7 %
Huomiot palveluverkon jatkokehitykseen	• Palvelutarpeen ajurina toimii yli **75- vuotiaan väestökehityksen** lisäksi palvelutuotannon kanssa keskusteltu **ympärivuorokautisen palveluasumisen peittävyystavoite (6,5 %) sekä THL:n skenaario, jossa yhteisölliseen asumiseen voidaan ohjata 12 % ympärivuorokautisen palveluasumisen asiakkaista** • THL:n arvion mukaan 25 % ympärivuorokautisen hoidon asiakkaista sopisi RAI-tietojen perusteella yhteisöllisen asumisen piiriin. Maltillinen skenaario vuonna 2040 kuvaa tilannetta, jossa 12 % asiakkaista voidaan ohjataan yhteisöllisen asumisen piiriin • Kaikilla alueilla palvelutarve kasvaa lähtökohtaisesti ikääntymisestä johtuen, mutta kasvua ei tule allokoida ainoastaan ympärivuorokautiseen palveluasumiseen, vaan aktiivisesti kehittää **kevyempiä asumismuotoja, kotiin vietäviä palveluita sekä matalan kynnyksen neuvontaa ja asiakasohjausta** • Kevyempiä asumispalvelumuotoja sekä ohjausta kehittämällä ikääntyneiden ympärivuorokautisen asumisen paikkamäärä on mahdollista pitää lähestulkoon vuoden 2022 tasolla			

Lähde: THL, asiantuntijahaastattelut, vastuualueiden työpajat, NHG analyysi

Vammaisten henkilöiden asumispalvelut

Etä- ja digipalvelut monipuolistavat palveluvalikoimaa, mutta eivät vähennä asumisyksiköiden tarvetta

Palvelutuotannon näkemykset työpajoista ja asiantuntijahaastatteluista

Palveluverkon nykytila

- Asiakkaat ovat usein **liian raskaissa asumispalveluissa yhtenäisen arviointityökalun puutteen vuoksi**
- Omien asumisyksiköiden laatukriteerit eivät täyty kaikissa tapauksissa
  - Valviran valvoo ostopalvelu-yksiköiden laatukriteerejä
- Sijaisten saaminen on vaikeaa reuna-alueille sekä yksiköihin, jossa mm. väkivaltaisia asiakkaita
- Monessa kiinteistössä on havaittu sisäilmaongelmia, joka heikentää työhyvinvointia

Palveluverkon tulevaisuuden kehityssuunta

- **Uudet palvelumuodot (etä- ja digi-palvelut) voivat monipuolistaa palveluvalikoimaa**, mutta eivät tule merkittävästi vähentämään asumis-yksiköiden tarvetta
  - Liikkuvia palveluita sekä jalkautumista tulee lisätä palveluiden sujuvoittamiseksi ja laadun parantamiseksi
- Väestön ikääntyessä vammaisten henkilöiden palvelutarve lisääntyy ja omaiset ikääntyvät, joka lisää asumisyksiköiden tarvetta
- Asumisyksiköiden sijainnissa tulee huomioida synergiat ilmaiskuljetus-palveluiden kanssa

Muut huomiot

- Kustannusten hillitsemiseksi keskeistä on asiakkaiden **palvelutarpeen arvioinnin kehittäminen, jotta asiakkaalle voidaan tarjota palvelutarvetta vastaavaa palvelua**
- Päivittäisen sijaistarpeen vuoksi toimiva **varahenkilöstöpooli on tarpeellinen**
- Tavoitteena on parantaa asiakas-kokemusta erilaisilla teknologia-ratkaisuilla sekä innovaatioilla (esim. musiikki, tallitoiminta, tanssi- ja liikuntamatot)

Lähde: Vastuualueiden työpajat & asiantuntijahaastattelut 5/2023, NHG analyysi

Vammaisten henkilöiden asumispalvelurakenne on raskas, arviona on että palvelutarve tulee kasvamaan 1/3

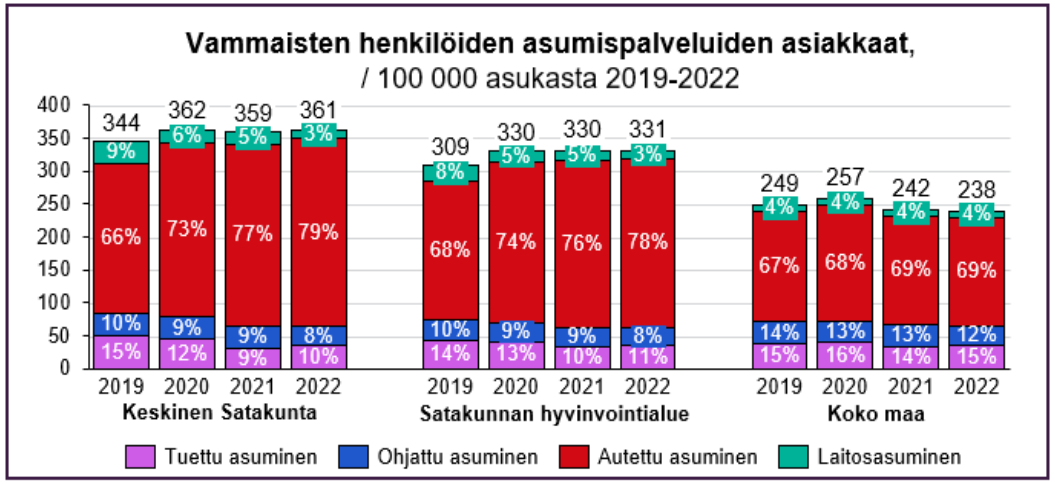

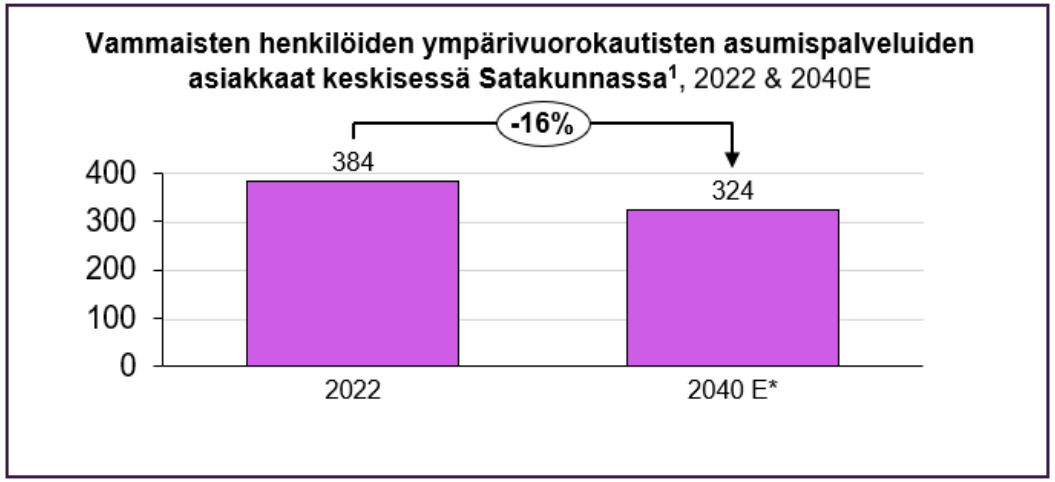

Palvelutarpeen kehitys:

- Keskisessä Satakunnassa autetun asumisen asiakasmäärät ovat kasvaneet (+22 %) koko maasta poiketen 2019-2022
- Vaikka laitosasumista on ajettu alas, on kehitysvammaisten **asumispalvelurakenne muuttunut raskaammaksi**. Vuonna 2022 82 % asumispalveluiden asiakkaista ovat olleet ympärivuorokautisten autetun asumisen tai laitosasumisen piirissä

Palvelutarpeen ajurit ja vaikutukset palveluverkkoon:

- Väestökehitykseen peilaten vammaisten henkilöiden ympärivuorokautisten asumispalveluiden asiakkaiden määrä tulisi laskemaan 16 % vuoteen 2040
  - Asiantuntija-arvioiden mukaan vammaisten henkilöiden **asumispalveluiden tarve tulee kuitenkin kasvamaan** mm. omaisten ikääntymisen myötä, ja lisäksi uusi vammaispalvelulaki voi vaikuttaa palveluiden tarjontaan
- Uusi vammaispalvelulaki astuu voimaan 1.10.2024, jonka lähtökohtana on alustavasti mm. itsenäistä elämää tukevat palvelut. Laista poistetaan ikääntymisrajaus, jolla voi olla vaikutuksia myös vammaisten henkilöiden asumisyksiköiden kysyntään
- Ikääntyneiden ja vammaisten **henkilöiden asumispalvelukokonaisuuksia tulee kehittää tiiviissä yhteistyössä** uuden vammaispalvelulain myötä

1) Vammaisten ympärivuorokautinen asuminen sisältää autetun asumisen ja laitosasumisen asiakkaat. *Pohjautuu väestöennusteeseen
Lähde: THL, vastuualueiden työpajat, NHG analyysi

Vammaisten henkilöiden asumispalvelurakenne on raskas, arviona on että palvelutarve tulee kasvamaan 2/3

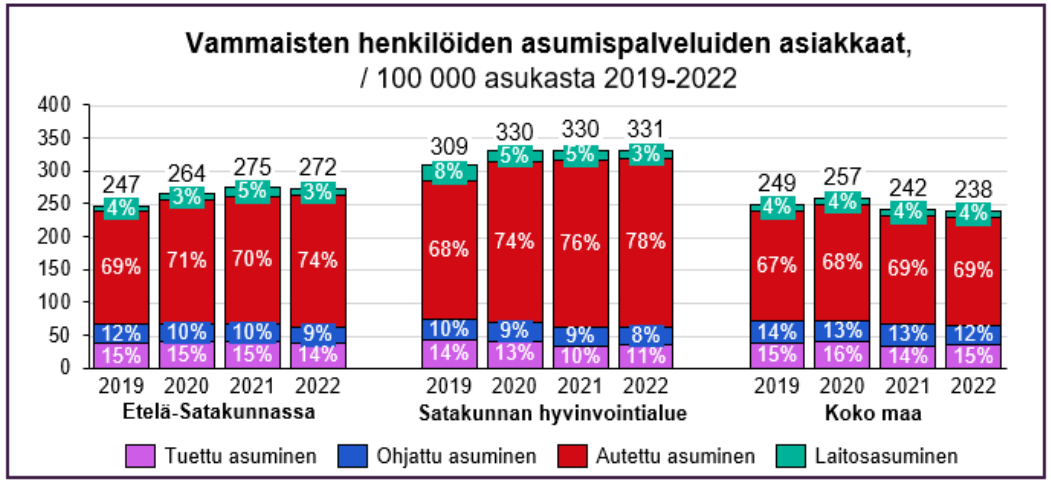

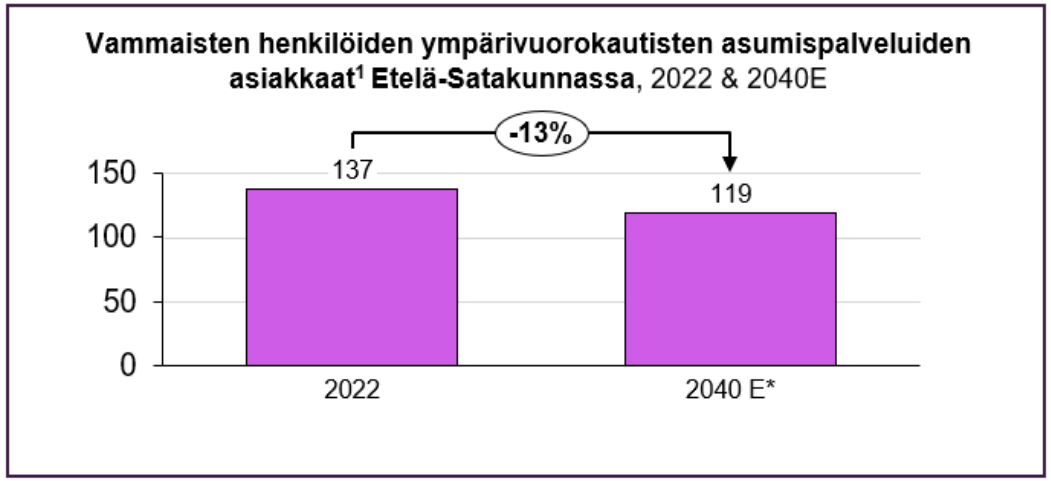

Palvelutarpeen kehitys:

- Etelä-Satakunnassa asumispalveluiden asiakasmäärät ovat kasvaneet ~11 % vuodesta 2019. Kehitys selittyy pitkälti autetun asumisen asiakasmäärien kasvulla
- **Asumispalvelurakenne on muuttunut raskaammaksi**. Vuonna 2022 77% asumispalveluiden asiakkaista ovat olleet ympäri-vuorokautisten autetun asumisen tai laitosasumisen piirissä

Palvelutarpeen ajurit ja vaikutukset palveluverkkoon:

- Väestökehitykseen peilaten vammaisten henkilöiden ympärivuoro-kautisten asumispalveluiden asiakkaiden määrä tulisi laskemaan 13 % vuoteen 2040
  - Asiantuntija-arvioiden mukaan vammaisten henkilöiden **asumispalveluiden tarve tulee kuitenkin kasvamaan** mm. omaisten ikääntymisen myötä, ja lisäksi uusi vammaispalvelulaki voi vaikuttaa palveluiden tarjontaan
- Uusi vammaispalvelulaki astuu voimaan 1.10.2024, jonka lähtö-kohtana on alustavasti mm. itsenäistä elämää tukevat palvelut. Laista poistetaan ikääntymisrajaus, jolla voi olla vaikutuksia myös vammaisten henkilöiden asumisyksiköiden kysyntään
- Ikääntyneiden ja vammaisten **henkilöiden asumispalvelu-kokonaisuuksia tulee kehittää tiiviissä yhteistyössä** uuden vammaispalvelulain myötä

1) Vammaisten ympärivuorokautinen asuminen sisältää autetun asumisen ja laitosasumisen asiakkaat. *Pohjautuu väestöennusteeseen
Lähde: THL, vastuualueiden työpajat, NHG analyysi

Vammaisten henkilöiden asumispalvelurakenne on raskas, arviona on että palvelutarve tulee kasvamaan 3/3

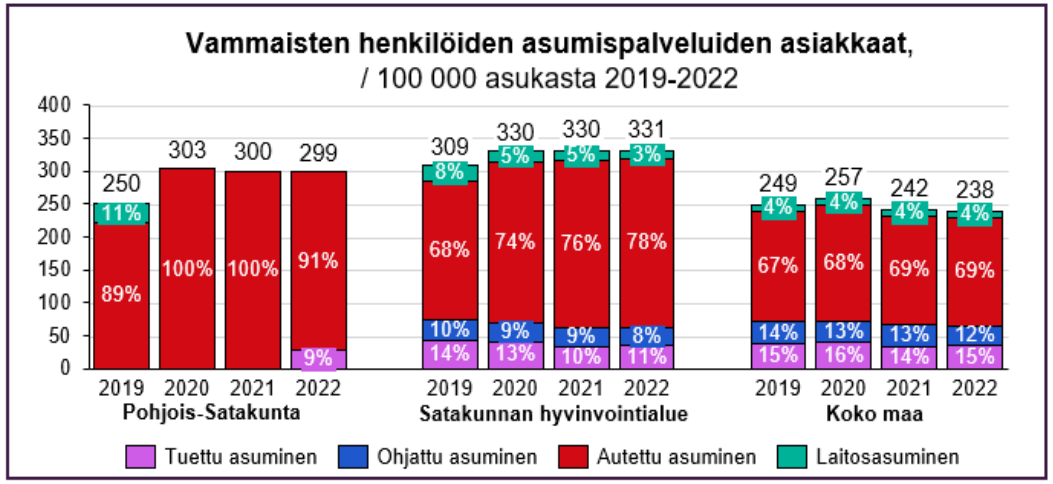

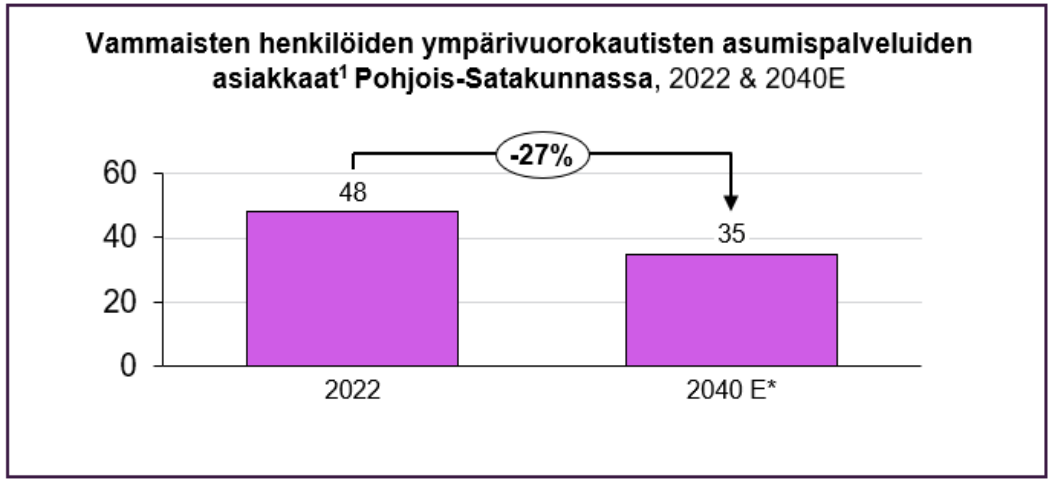

Palvelutarpeen kehitys:

- Pohjois-Satakunnassa vammaisten henkilöiden asumispalveluiden asiakasmäärät ovat koko maan tapaan ja **muusta Satakunnasta poiketen laskeneet** vuosien 2020 ja 2021 välillä.
- Vuodesta 2020 alkaen Pohjois-Satakunnassa ollut vain autetun asumisen palveluita.

Palvelutarpeen ajurit ja vaikutukset palveluverkkoon:

- Väestökehitykseen peilaten vammaisten henkilöiden ympärivuorokautisten asumispalveluiden asiakkaiden määrä tulisi laskemaan 27 % vuoteen 2040
  - Asiantuntija-arvioiden mukaan vammaisten henkilöiden **asumispalveluiden tarve tulee kuitenkin kasvamaan** mm. omaisten ikääntymisen myötä, ja lisäksi uusi vammaispalvelulaki voi vaikuttaa palveluiden tarjontaan
- Uusi vammaispalvelulaki astuu voimaan 1.10.2024, jonka lähtökohtana on alustavasti mm. itsenäistä elämää tukevat palvelut. Laista poistetaan ikääntymisrajaus, jolla voi olla vaikutuksia myös vammaisten henkilöiden asumisyksiköiden kysyntään
- Ikääntyneiden ja vammaisten **henkilöiden asumispalvelukokonaisuuksia tulee kehittää tiiviissä yhteistyössä** uuden vammaispalvelulain myötä

1) Vammaisten ympärivuorokautinen asuminen sisältää autetun asumisen ja laitosasumisen asiakkaat. *Pohjautuu väestöennusteeseen
Lähde: THL, vastuualueiden työpajat, NHG analyysi

Väestökehityksestä poiketen vammaisten henkilöiden asumispalveluiden tarpeen arvioidaan kasvavan

Yhteenveto vammaisten henkilöiden ympärivuorokautisten asumispalveluiden tarpeen kehityksestä

Vammaisten henkilöiden ympärivuorokautiset asumispalvelut	Keskinen Satakunta	Etelä-Satakunta	Pohjois-Satakunta	Satakunnan hyvinvointialue
Palvelutarve väestö-kehityksen mukaan, 2022-2040	-16 %	-13%	-27%	-16 %
Huomiot palveluverkon jatkokehitykseen	• Väestökehitykseen peilaten vammaisten henkilöiden ympärivuorokautisten asumispalveluiden asiakkaiden määrä tulisi laskemaan hyvinvointialueen tasolla 16 % vuoteen 2040 • Asiantuntija-arvioiden mukaan väestökehitys ei kuitenkaan ole riittävä indikaattori tulevalle palvelutarpeelle. Arviona on, että vammaisten henkilöiden **ympärivuorokautisten asumispalveluiden tarve tulee kasvamaan mm. omaisten ikääntymisen myötä, ja lisäksi uusi vammaispalvelulaki voi vaikuttaa palveluiden tarjontaan** • Uuden vammaispalvelulain odotetaan astuvan voimaan 1.10.2024. Lain lähtökohtana on alustavasti mm. itsenäistä elämää tukevat palvelut. Laista poistetaan ikääntymisrajaus, jolla voi olla vaikutuksia myös **vammaisten henkilöiden asumisyksiköiden kysyntään** • Ikääntyneiden ja vammaisten henkilöiden asumispalvelukokonaisuuksia tulee kehittää **tiiviissä yhteistyössä uuden vammaispalvelulain myötä**			

Lähde: THL, asiantuntijahaastattelut, vastuualueiden työpajat, NHG analyysi

Perustason vuodeosasto

Vuodeosastoja 10 kunnassa, erityisesti pienten osastojen tarkoituksenmukaisuutta tarkasteltava

Palvelutuotannon näkemykset työpajoista ja asiantuntijahaastatteluista

Palveluverkon nykytila

- Satakunnan hyvinvointialueella on tällä hetkellä **perustason vuodeosasto-paikkoja noin 600 kpl**
- Vuodeosastotoimintaa on tällä hetkellä kymmenessä kunnassa. Osastot ovat lähellä toisiaan, mikä ei asiantuntijoiden mukaan ole tarkoituksenmukaista
- Henkilöstön saatavuus on keskeisenä haasteena ydintaajama-alueiden ulkopuolella
- Kankaanpään korkea sairastavuus näkyy vuodeosastojonoissa. Alueella on kasvava tarve useammalle vuodeosastopaikalle

Palveluverkon tulevaisuuden kehityssuunta

- Tavoitteena on, että **vuodeosastojaksot olisivat mahdollisimman lyhyitä** (1-3 vrk) ja potilaalla olisi tukiverkosto muista sote-palveluista ennen ja jälkeen vuodeosasto-jakson
- Henkilöstön riittävyyteen pystytään paremmin vaikuttamaan keskittämällä toimintaa
  - Osastolääkärin sekä -hoitajien työ pitäisi saada houkuttelevammaksi (uudet työmuodot, työympäristö)
- Vuoteen 2040 mennessä liikkuvien palvelujen osuutta tulisi nostaa 15-20 %:iin
  - Henkilöstön tehokasta työaikaa ei tule käyttää asiakkaan kodin ja toimipisteiden välisiin siirtymiin

Muut huomiot

- **Erityisesti pienten osastojen tarkoituksenmukaisuutta on tarkasteltava**
- Pienten osastojen haasteena voi olla moni-ammatillisen henkilöstön puute, joka näkyy mm. kuntouttavan toiminnan puutteena ja pitkittää osastoilta kotiutumista
- Hoitohenkilökunta hakeutuu keskikokoisiin yksiköihin (~25 sairaansijaa) joissa on moni-puolinen työnkuva ja työyhteisön tuki
- Kasvaneen sairastavuuden takia **lääkäreitä tarvitaan enemmän vuodeosastoilla**
- Palveluohjauksen haasteet näkyvät osastoilla, jossa iäkkäät odottavat arviointiprosessin päättymistä
- Ennaltaehkäisyyn on panostettava, jotta vuodeosastot eivät täyttyisi liian herkästi

Lähde: Vastuualueiden työpajat & asiantuntijahaastattelut 5/2023, NHG analyysi

Keskisen Satakunnan ikääntyneiden vuodeosasto-hoitopäivät historiallisesti koko maata matalammat

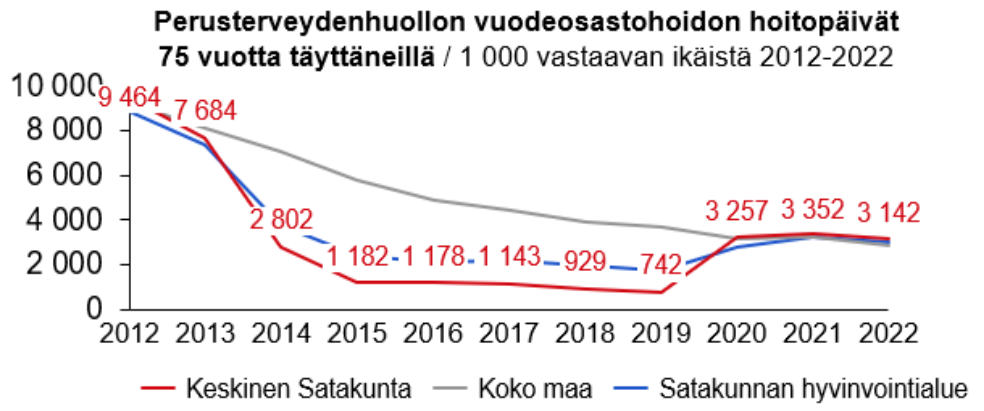

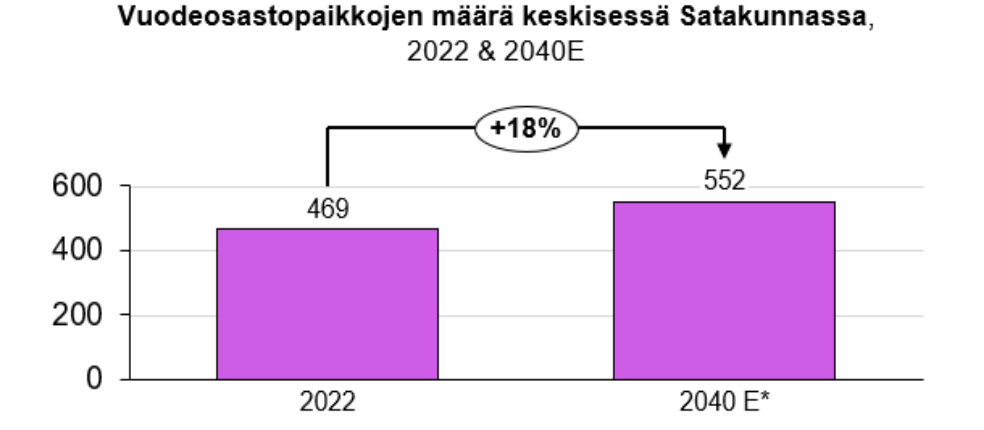

Palvelutarpeen kehitys:

- Keskisessä Satakunnassa perusterveydenhuollon vuodeosastojen hoitopäivät suhteessa 1000 yli 75-vuotiaaseen asukkaaseen ovat laskeneet merkittävästi alle koko maan tason vuosien 2012-2019 välillä.
- Viime vuosina hoitopäivien määrä kuitenkin noussut koko Satakunnan hyvinvointialueen tapaan koko maata tasolle.

Palvelutarpeen ajurit ja vaikutukset palveluverkkoon:

- Keskisessä Satakunnassa perusterveydenhuollon vuodeosasto-paikkojen määrän tarve kasvaa alueen ikäryhmittäisiin hoitopäiviin peilatun väestöennusteen[1] mukaan 18 % vuoteen 2040
  - Tulevaisuuden vuodeosastopaikkamäärien tarvetta määrittelee kuitenkin väestökehitystä voimakkaammin mm. **osastohoidon kokonaistoimintamalli sekä ikääntyneiden palvelukokonaisuuden toteutusratkaisut ja strategiset tavoitteet**
  - Vuodeosaston palveluverkkoa tulee kehittää tiiviissä yhteistyössä ikääntyneiden palveluiden kanssa, kuntouttava työote huomioiden
- Puolet Satakunnan toimipisteistä ja 79% sairaansijoista sijaitsevat keskisessä Satakunnassa.

1) Ikärymät (% hoitopäivistä): 0-17v (0%), 18-64v (10%), 65-74v (19%) +75v (71%)
*Pohjautuu väestöennusteeseen. Lähde: THL, vastuualueiden työpajat, NHG analyysi

Etelä-Satakunnassa ikääntyneiden vuodeosasto-hoitopäivät historiallisesti koko maata matalammat

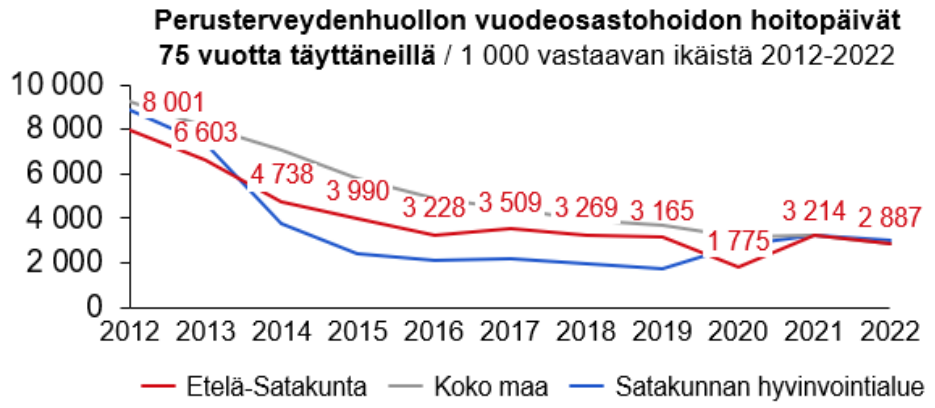

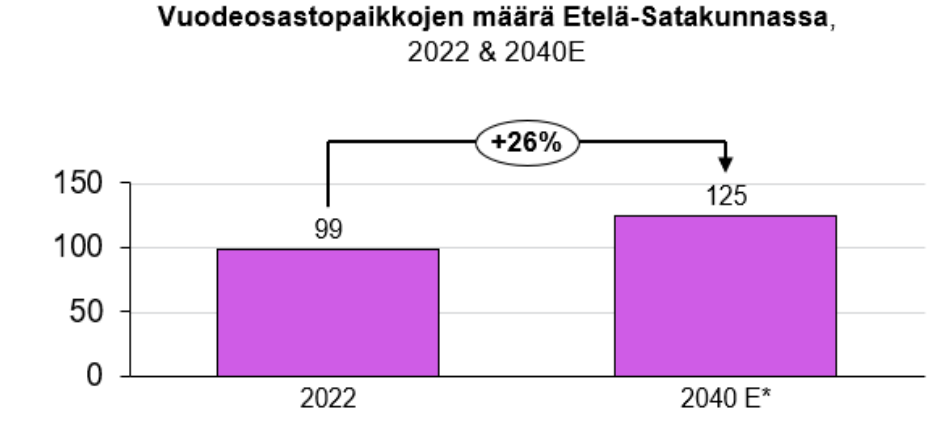

Palvelutarpeen kehitys:

- Etelä-Satakunnassa perusterveydenhuollon hoitopäivien kehitys on ollut laskussa – lähellä koko maan tasoa
  - Hoitopäiviä ollut selvästi enemmän kuin koko Satakunnan alueella vuoteen 2019 asti

Uudet toimintamallit ja palvelutarpeen ajurit:

- Etelä-Satakunnassa perusterveydenhuollon vuodeosasto-paikkojen määrän tarve kasvaa alueen ikäryhmittäisiin hoitopäiviin peilatun väestöennusteen[1] mukaan 26 % vuoteen 2040
  - Tulevaisuuden vuodeosastopaikkamäärien tarvetta määrittelee kuitenkin väestökehitystä voimakkaammin mm. **osastohoidon kokonaistoimintamalli** sekä **ikääntyneiden palvelukokonaisuuden toteutusratkaisut ja strategiset tavoitteet**
  - Vuodeosaston palveluverkkoa tulee kehittää tiiviissä yhteis-työssä ikääntyneiden palveluiden kanssa, kuntouttava työote huomioiden
- 40% Satakunnan vuodeosastotoiminnan toimipisteistä ja noin 16% sairaansijoista sijaitsee Etelä-Satakunnassa

1) Ikärymät (% hoitopäivistä): 0-17v (0%), 18-64v (10%), 65-74v (19%) +75v (71%)
*Pohjautuu väestöennusteeseen. Lähde: THL, vastuualueiden työpajat, NHG analyysi

Kankaanpään korkea sairastavuus on historiallisesti näkynyt Pohjois-Satakunnan vuodeosastohoitopäivissä

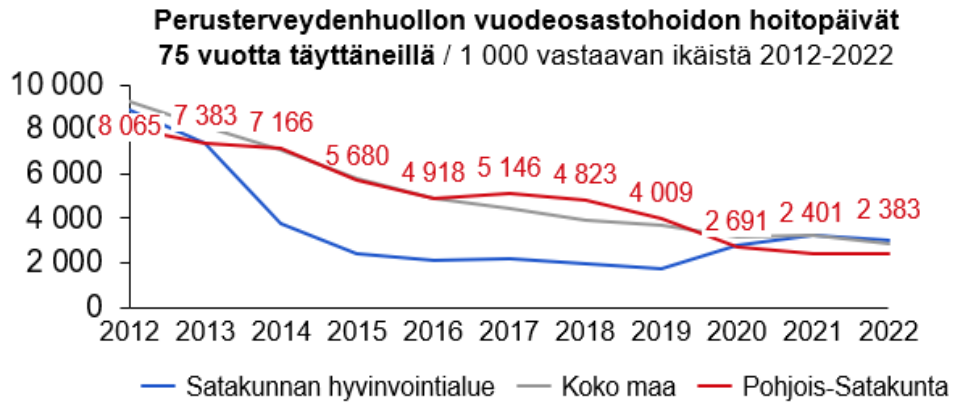

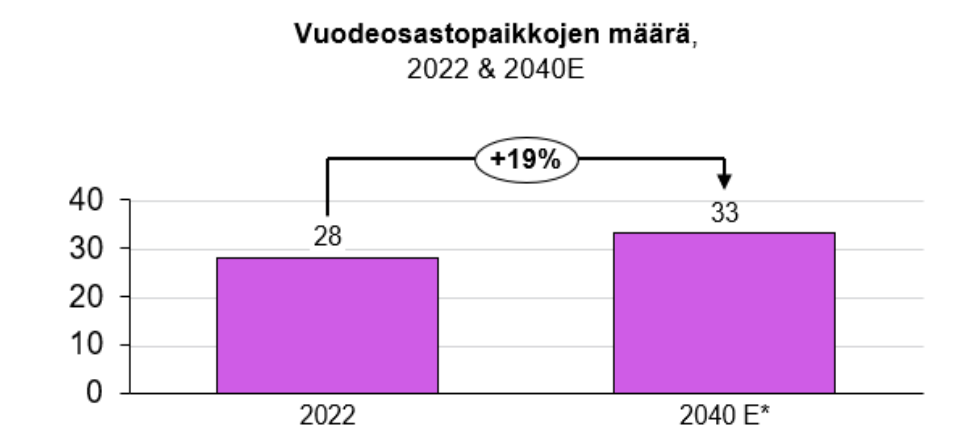

Palvelutarpeen kehitys:

- Pohjois-Satakunnassa perusterveydenhuollon vuodeosastojen hoitopäivät suhteessa ikääntyneeseen väestöön ovat olleet merkittävästi Satakunnan keskimääräistä tasoa korkeammat
- Vuodeosastohoitopäivien määrää selittää mm. Kankaanpään korkea sairastavuus

<u>Uudet toimintamallit ja palvelutarpeen ajurit:</u>

- Pohjois-Satakunnan seutukunnassa perusterveydenhuollon vuodeosastopaikkojen määrän tarve kasvaa alueen ikäryhmittäisiin hoitopäiviin peilatun väestöennusteen[1] mukaan 19 % vuoteen 2040
  - Tulevaisuuden vuodeosastopaikkamäärien tarvetta määrittelee kuitenkin väestökehitystä voimakkaammin mm. **osastohoidon kokonaistoimintamalli** sekä **ikääntyneiden palvelukokonaisuuden toteutusratkaisut ja strategiset tavoitteet**
  - Vuodeosaston palveluverkkoa tulee kehittää tiiviissä yhteistyössä ikääntyneiden palveluiden kanssa, kuntouttava työote huomioiden
- Pohjois-Satakunnassa on yksi vuodeosastotoiminnan toimipiste Kankaanpäässä, joka muodostaa 10 % Satakunnan kaikista toimipisteistä ja ~5 % sairaansijojen määrästä.

1) Ikärymät (% hoitopäivistä): 0-17v (0%), 18-64v (10%), 65-74v (19%) +75v (71%)
*Pohjautuu väestöennusteeseen. Lähde: THL, vastuualueiden työpajat, NHG analyysi

Ikääntyneiden määrän voimakas kasvu vaatii vuode-osastoverkoston tiivistämistä ja kehittämistä

Yhteenveto perustason vuodeosastopaikkojen tarpeen kehityksestä

Perustason vuodeosasto-toiminta	Keskinen Satakunta	Etelä-Satakunta	Pohjois-Satakunta	Satakunnan hyvinvointialue
Palvelutarve väestö-kehityksen mukaan, 2022-2040	+18 %	+26 %	+19 %	+19 %
Huomiot palveluverkon jatkokehitykseen	• Satakunnan hyvinvointialueella perusterveydenhuollon vuodeosastopaikkojen määrän tarpeen ennustetaan kasvavan alueen väestöennusteen mukaan 19 % vuoteen 2040 • Ikäryhmittäistä väestöennustetta on peilattu vuoden 2022 hoitopäiviin • Tulevaisuuden vuodeosastopaikkamäärien tarvetta määrittelee kuitenkin **väestökehitystä voimakkaammin mm. osastohoidon kokonaistoimintamalli sekä ikääntyneiden palvelukokonaisuuden toteutusratkaisut ja strategiset tavoitteet** • **Erityisesti pienten osastojen tarkoituksenmukaisuutta tarkasteltava huolellisesti.** Perustason vuodeosastoja on tällä hetkellä kymmenessä kunnassa lähellä toisiaan, joka ei ole työvoiman haasteiden, osastojen työkuorman, käyttöasteen ja profiloitumisen näkökulmasta tarkoituksenmukaista • Vuodeosaston palveluverkkoa tulee kehittää tiiviissä yhteistyössä ikääntyneiden palveluiden kanssa, ennakoivan kuntouttava työotteen malliin tähdäten			

Lähde: THL, asiantuntijahaastattelut, vastuualueiden työpajat, NHG analyysi

Kuvantaminen ja näytteenotto

Kuvantamistoimintaa ei tarkoituksenmukaista hajauttaa liian laajalle mm. laiteinvestointien takia

Palvelutuotannon näkemykset työpajoista ja asiantuntijahaastatteluista

Palveluverkon nykytila

- **Satadiag:n näytteenottotoimipisteitä on 21 kpl, kuvantamisen toimipisteitä 9 kpl**
  - Kankaanpäässä ainoa Pohjois-Satakunnan kuvantamistoimipiste
  - Keskuslaboratorio Porissa ja keskuslaboratoriotoimintaa Raumalla
  - Näytteenotto on asiantuntijoiden mukaan toimivasti keskitetty
- Porissa kaksi isoa näytteenottopistettä n. 1,5 km etäisyydellä (Satasairaala & Maantiekatu)
  - Henkilöstöllä menee aikaa siirtymiin, joka on pois näytteenotoista
- **Röntgen- ja laboratoriohoitajista on pula**, lähi- ja sairaanhoitajia on koulutettu ottamaan näytteitä

Palveluverkon tulevaisuuden kehityssuunta

- Tavoitteena on, että laboratoriopalveluissa **liikkuvien palveluiden osuutta tulee nostaa 20 %:iin** vuoteen 2040 mennessä
  - Myös kuvantamispalveluissa voidaan hyödyntää mobiilikuvantamislaitetta erityisesti harvaan asutuilla alueilla (pl. natiivilaite, jota ei voi käyttää mobiilina)
- Etävastaanotot lisäävät kuvantamis-tutkimusten ja laboratoriotoimenpiteiden tarvetta
- Toimintaa tulisi sijoittaa sote-keskuksien ja vuodeosastojen yhteyteen
  - Kuvantamisen toimipisteitä ei ole tarkoituksenmukaista hajauttaa useaan eri toimipisteeseen laite-varustelujen ja –investointien näkökulmasta

Muut huomiot

- Nopealla ja ketterällä näytteenotolla ja näytteiden analysoinnilla voidaan vähentää epätarkoituksenmukaisia kiirevastaanotto- ja päivystyskäyntejä

Lähde: Vastuualueiden työpajat & asiantuntijahaastattelut 5/2023, NHG analyysi

Magneettikuvauksia lukuun ottamatta valtaosa kuvantamisen asiakkaista on yli 65-vuotiaita

Kuvantamistutkimusten osuudet kuvantamistyypeittäin eri ikäryhmissä Satakunnan hyvinvointialueella, 2022

Ikäryhmä	Natiivi	Ultraääni	Tietokone-tomografia	Magneetti (MRI)
0-17 -vuotiaat	9 %	7 %	2 %	14 %
18-64 -vuotiaat	37 %	43 %	35 %	54 %
65-74 -vuotiaat	23 %	25 %	26 %	19 %
Yli 75-vuotiaat	31 %	25 %	36 %	13 %

Huomiot:

- Natiivi-, ultraääni- ja TT-kuvissa yli puolet käyttäjistä on yli 65 –vuotiaita vuoden 2022 aineiston perusteella
    - Korkein osuus on TT-kuvauksissa, joissa yli 65-vuotiaiden kuvattavien osuus on 62 % vuonna 2022
- Magneettikuvissa yli puolet kuvattavista on 18-64 –vuotiaita, ja yli 65-vuotiaiden osuus on 32 %
- Kuvantamistutkimusten tulevaisuuden tarvetta on arvioitu ikäryhmittäisen väestökehityksen perusteella

Lähde: Satadiag:n aineisto, NHG analyysi

Kuvantamislaitteita on eri toimipisteillä yhteensä 38, joista 19 sijaitsee Porin toimipisteillä

Kuvantamislaitteiden lukumäärä, 2022

Toimipiste	Natiivilaitteet	Osasto-natiivilaitteet	Hammas-kuvaus	Luuntiheys-laite	Ultraääni	Yhteensä, 2022
Eura	1	-	1	-	1	3
Harjavalta	1	-	1	-	1	3
Huittinen	1	-	1	-	1	3
Kankaanpää	1	-	-	-	1	2
Pori *(Maantiekatu)*	2	-	-	1	2	5
Pori *(Satasairaala)*	4	4	1	-	5	14
Rauma	2	1	-	1	1	5
Säkylä	1	-	1	-	-	2
Ulvila[2]	-	-	1	-	-	1
YHTEENSÄ 2022, kpl	**13**	**5**	**6**	**2**	**13**	**38**

1) Natiivikuvien volyymeihin sisältyvät myös luuntiheys- ja hammaskuvaukset, 2) Toimipiste ollut suljettuna 8/2022 lähtien. Lähde: Satadiag:n aineisto, NHG analyysi

Maantiekadun ja Kankaanpään toimipisteillä on eniten kuvantamistutkimuksia laitetta kohden

Laitekohtaiset volyymit natiivikuvissa ovat suurimmat Maantiekadulla, Kankaanpäässä sekä Satasairaalassa. Vastaavasti korkeimmat volyymit ultraäänilaitteilla ovat Kankaanpäässä ja Raumalla

Natiiviröntgen-[1] ja ultraäänikuvaukset / kuvantamislaite, toimipisteittäin, 2022

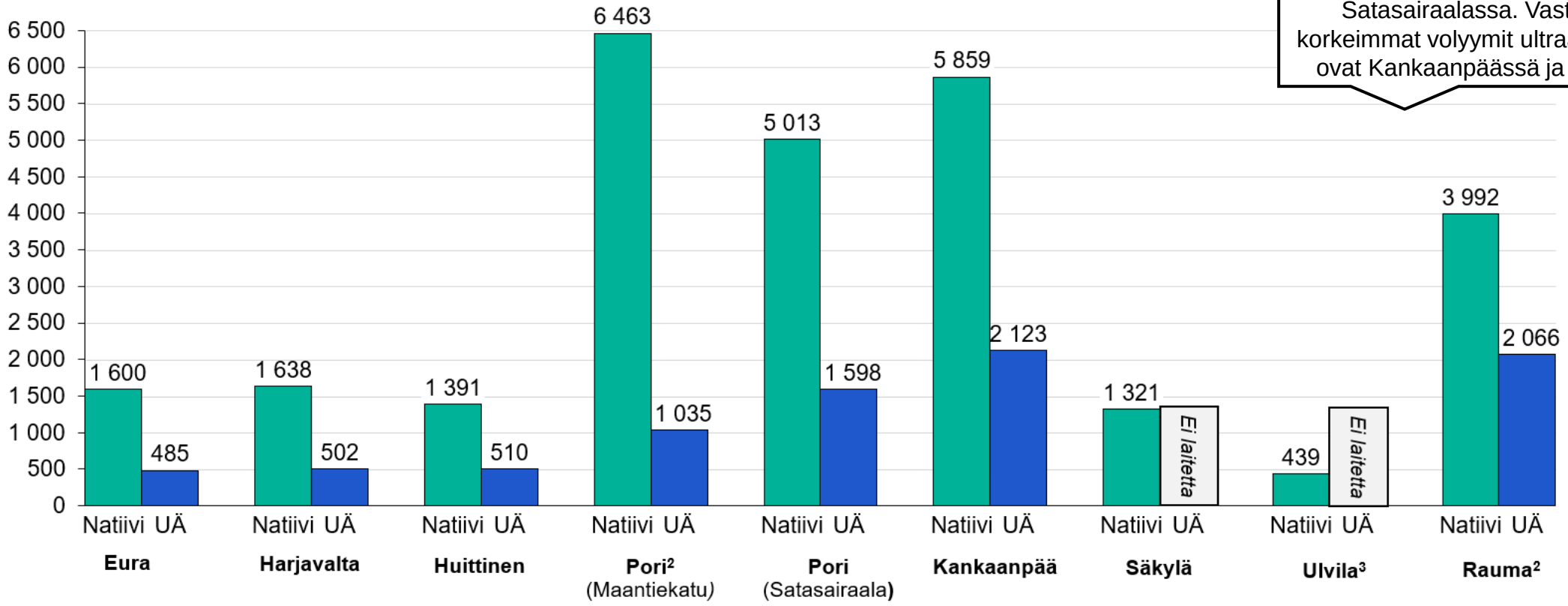

1) Natiivikuvien volyymeihin sisältyvät myös hammaskuvaukset 2) Lisäksi luuntiheysmittauksia Maantiekadun toimispisteessä 953 kpl ja Rauman toimipisteessä 363 kpl, joita ei ole huomioitu laskelmissa, 3) Toimipiste ollut suljettuna 9/2022 alkaen. Lähde: Satadiag:n aineisto, NHG analyysi

Satasairaalassa kuvantamisen kokonaisvolyymi laskee, mutta TT-kuvien tarve kasvaa (1/2)

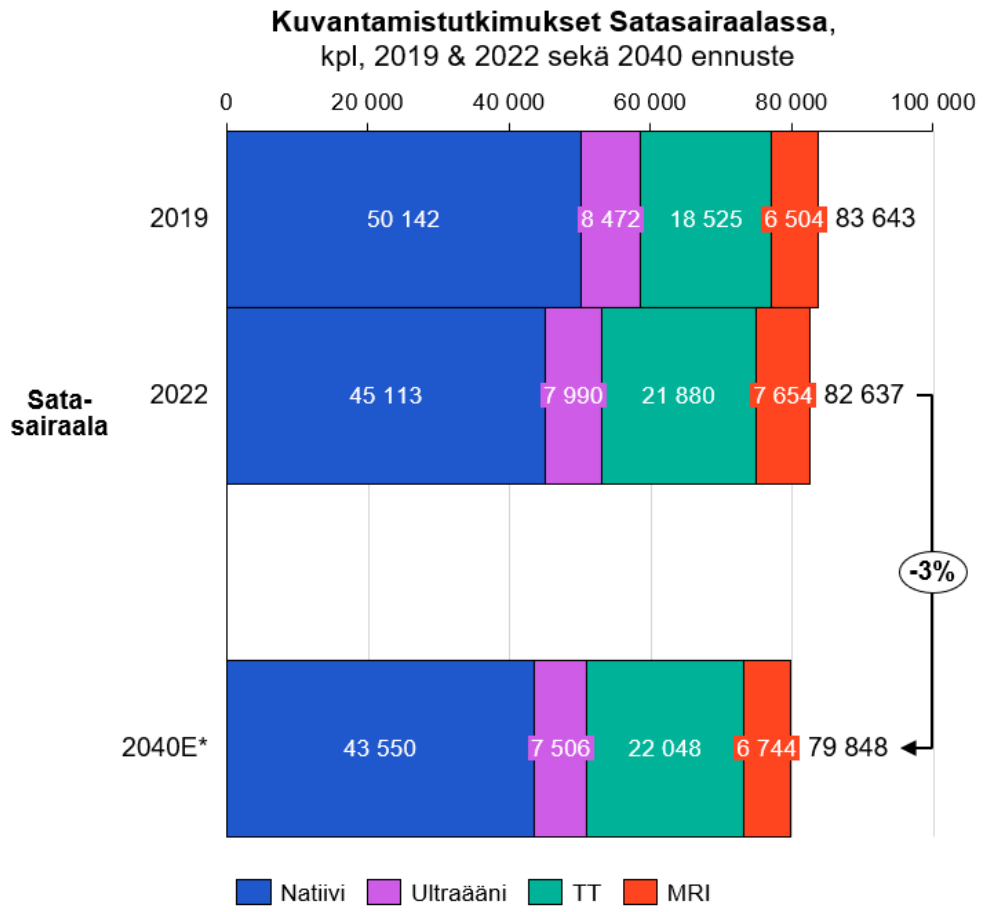

Palvelutarpeen kehitys:

- Satasairaalassa natiivi- ja ultraäänitutkimukset ovat vähentyneet noin 9 % vuosina 2019-2022
- TT- ja magneettikuvien volyymit ovat samaan aikaan kasvaneet 18 %
- Väestöennusteeseen peilaten kuvantamistutkimusten kokonaisvolyymi laskee ennusteiden mukaan 3 % vuoteen 2040 mennessä
  - Muista kuvantamistutkimuksista poiketen TT-kuvien volyymi kasvaa ~1 %, joka johtuu yli 65 –vuotiaiden kuvattavien suuresta osuudesta (62 %)

Uudet toimintamallit ja palvelutarpeen ajurit:

- Asiantuntijoiden mukaan väestön ikääntyminen lisää kuvantamis-tutkimusten tarvetta
- Vuoden 2040 palvelutarpeen ennusteessa on oletettu, että eri ikäryhmille tehdään kuvantamistutkimuksia samassa suhteessa kuin vuonna 2022. Kuvantamistutkimusten määrän kehitystä on ennustettu väestökehityksen mukaisesti

*Pohjautuu väestöennusteeseen
Lähde: Satadiag kuvantamisen suoritedata, vastuualueiden työpajat, NHG analyysi

Keskisessä Satakunnassa kuvantamistutkimusten tarve laskee ~3-4% kaikissa toimipisteissä (2/2)

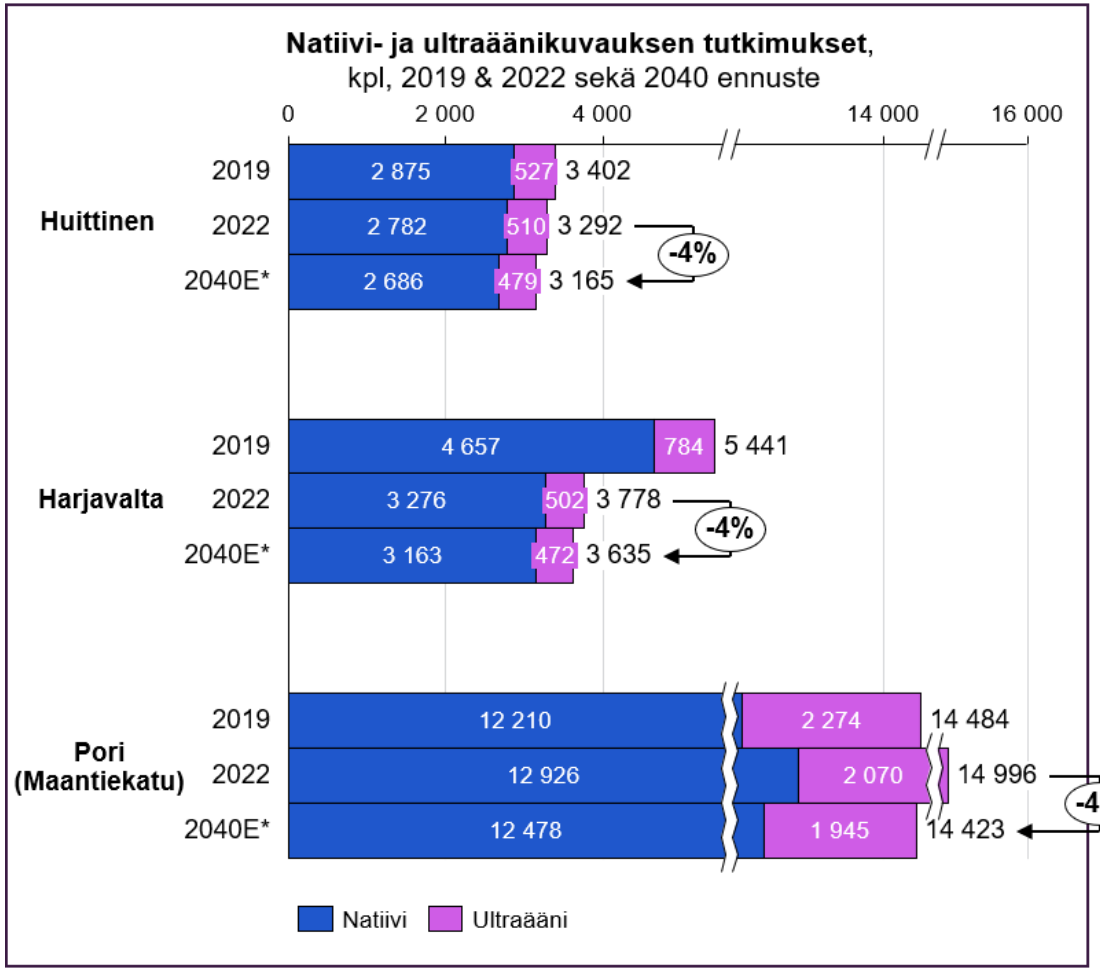

Palvelutarpeen kehitys:

- Harjavallassa natiivi ja ultraäänitutkimusten määrät ovat laskeneet 30 % 2019-2022 väillä. Laskua selittää yksityisille palveluntuottajille tehtyjen tutkimusten lopetus.
- Maantiekadulla volyymit ovat kasvaneet ~4 % 2019-2022
- Väestöennusteeseen peilaten natiivi- ja röntgenkuvien tarve laskee vuoteen 2040 mennessä noin 4% kaikissa toimipisteissä

Uudet toimintamallit ja palvelutarpeen ajurit:

- Asiantuntijoiden mukaan väestön ikääntyminen tulee lisäämään kuvantamistarvetta
- Vuoden 2040 palvelutarpeen ennusteessa on oletettu, että eri ikäryhmille tehdään kuvantamistutkimuksia samassa suhteessa kuin vuonna 2022. Kuvantamistutkimusten määrän kehitystä on ennustettu ikäryhmittäisen väestökehityksen mukaisesti

Vaikutukset palveluverkkoon:

- Keskisessä Satakunnassa on 4 toimipistettä (50 % kaikista toimipisteistä), jossa tehdään sekä natiivi että ultraäänitutkimuksia. Satasairaalassa tehdään myös TT- ja MRI-tutkimuksia
- Tulevan palvelutarpeen kehitykseen peilaten keskisen Satakunnan **kuvantamistoiminnan keskittämistä tulee tarkastella** erityisesti laitteiden elinkaaren loppuvaiheessa. Keskitetty toiminta lisää kustannustehokkuutta ja helpottaa yhtenäisten toimintamallien rakentamista

*Pohjautuu väestöennusteeseen
Lähde: Satadiag kuvantamisen suoritedata, vastuualueiden työpajat, NHG analyysi

Etelä-Satakunnassa kuvantamistutkimusten tarve säilyy lähes ennallaan vuonna 2040

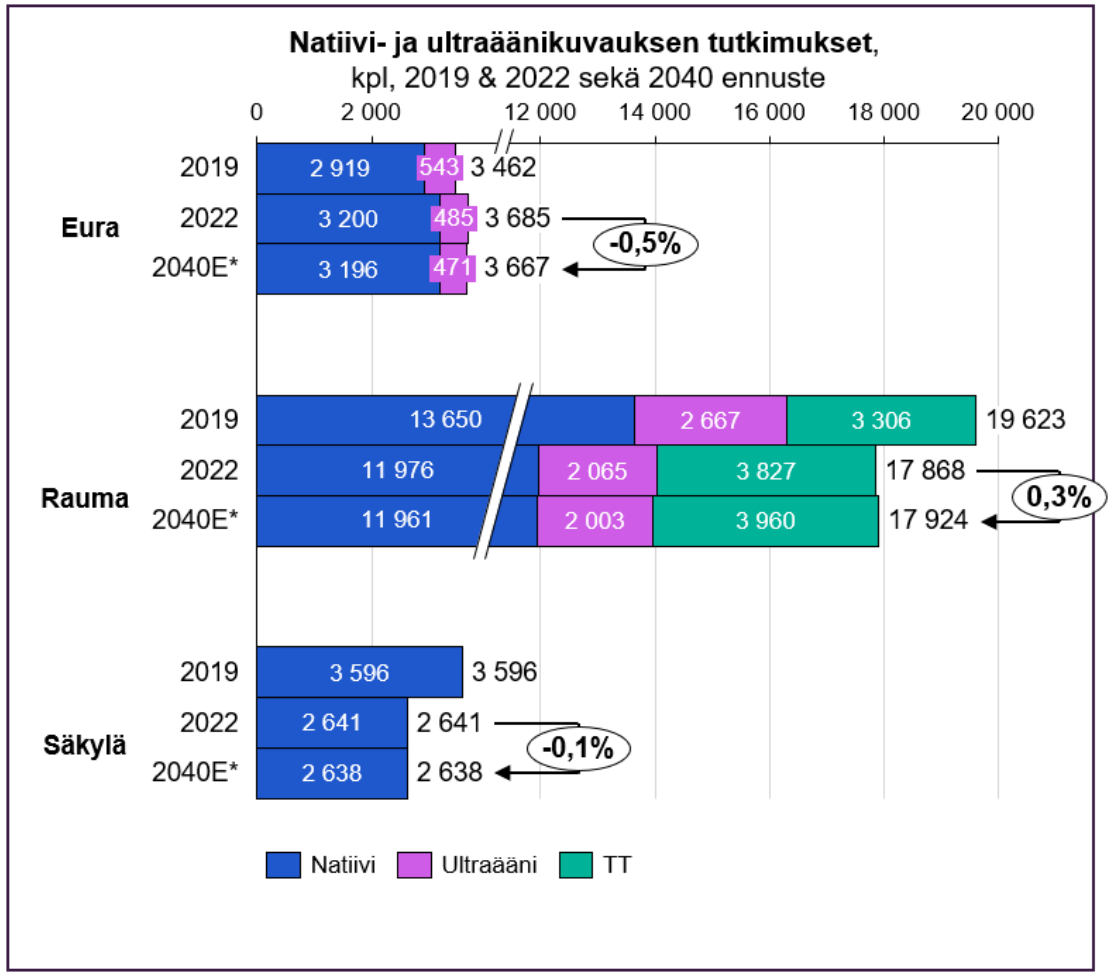

Palvelutarpeen kehitys:

- Raumalla ultraääni- ja natiivitutkimukset vähentyneet noin 16% vuosien 2019-2022 välillä
  - Eurassa toimenpiteiden määrät kasvaneet samalla aikavälillä
- Väestöennusteeseen peilaten natiivi- ja ultraäänitutkimusten volyymi laskee marginaalisesti kaikissa yksiköissä. Raumalla TT-kuvien tarve kasvaa 3,5 %

Uudet toimintamallit ja palvelutarpeen ajurit:

- Asiantuntijoiden mukaan väestön ikääntyminen tulee lisäämään kuvantamistarvetta
- Vuoden 2040 palvelutarpeen ennusteessa on oletettu, että eri ikäryhmille tehdään kuvantamistutkimuksia samassa suhteessa kuin vuonna 2022. Kuvantamistutkimusten määrän kehitystä on ennustettu ikäryhmittäisen väestökehityksen mukaisesti

Vaikutukset palveluverkkoon:

- Etelä-Satakunnassa on 3 toimipistettä (38 % hyvinvointialueen toimipisteistä), jossa tehdään joko natiivi- tai ultraäänitutkimuksia. Rauman toimipisteessä tehdään myös TT-tutkimuksia.
- Tulevan palvelutarpeen kehitykseen peilaten Etelä-Satakunnan **kuvantamistoiminnan keskittämistä tulee tarkastella** erityisesti laitteiden elinkaaren loppuvaiheessa. Keskitetty toiminta lisää kustannustehokkuutta ja helpottaa yhtenäisten toimintamallien rakentamista

*Pohjautuu väestöennusteeseen
Lähde: Satadiag kuvantamisen suoritedata, vastuualueiden työpajat, NHG analyysi

Pohjois-Satakunnassa kuvantamistutkimusten kehitys poikkeaa muusta Satakunnasta

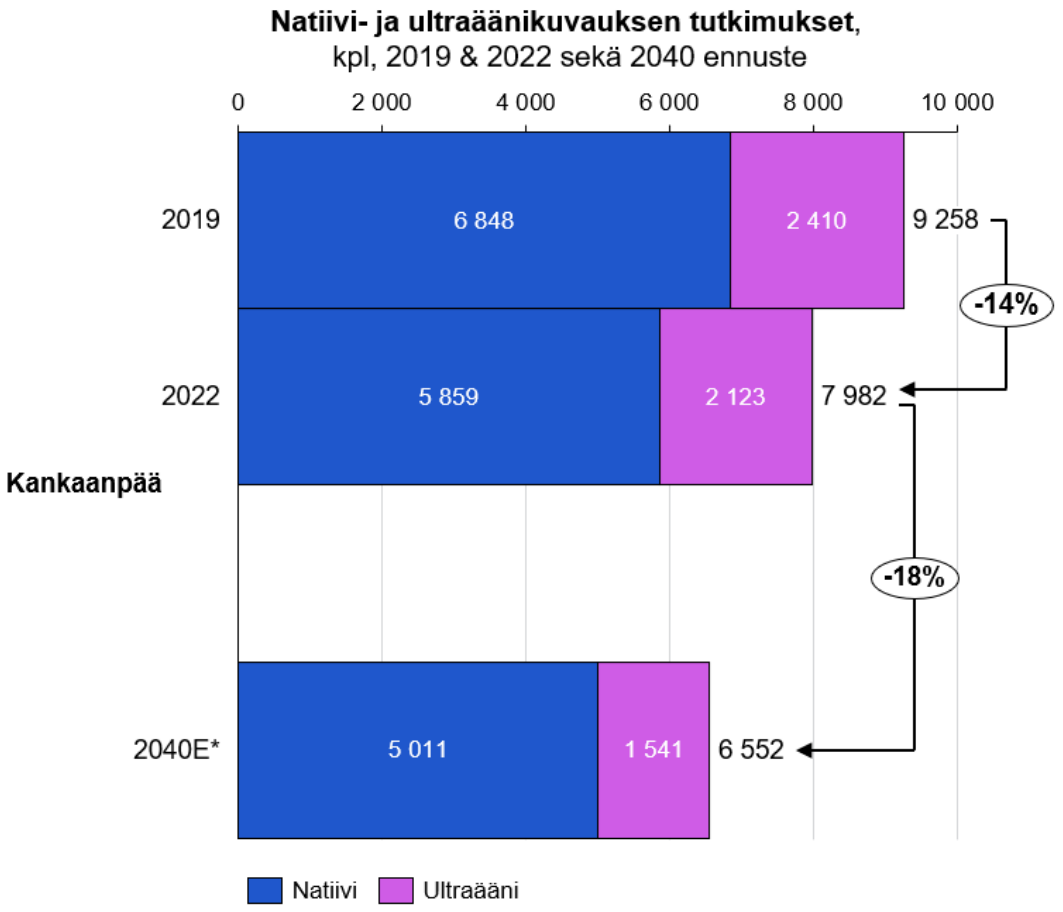

Palvelutarpeen kehitys:

- Kankaanpäässä natiivi- ja ultraäänitutkimukset ovat vähentyneet 14 % vuosien 2019-2022 välillä.
- Väestöennusteeseen ja toimintamallien muutokseen peilaten natiivi- ja röntgenkuvien tarve laskee Kankaanpään toimipisteessä vuoteen 2040 mennessä noin 18 %.
  - 2022 lähtien Kankaanpäässä ei enää tehdä tutkimuksia yksityisille palvelutilaajille, joka on huomioitu 2040 skenaariossa

Uudet toimintamallit ja palvelutarpeen ajurit:

- Asiantuntijoiden mukaan väestön ikääntyminen tulee lisäämään kuvantamistarvetta
- Vuoden 2040 palvelutarpeen ennusteessa on oletettu, että eri ikäryhmille tehdään kuvantamistutkimuksia samassa suhteessa kuin vuonna 2022. Kuvantamistutkimusten määrän kehitystä on ennustettu ikäryhmittäisen väestökehityksen mukaisesti

Vaikutukset palveluverkkoon:

- Pohjois-Satakunnassa on yksi toimipiste (13 % koko Satakunnan alueen toimipisteistä), jossa tehdään natiivi- ja ultraäänitutkimuksia.
- Tulevan palvelutarpeen kehitykseen peilaten Pohjois-Satakunnan **kuvantamistoiminnan keskittämistä tulee tarkastella** erityisesti laitteiden elinkaaren loppuvaiheessa. Keskitetty toiminta lisää kustannustehokkuutta ja helpottaa yhtenäisten toimintamallien rakentamista

*Pohjautuu väestöennusteeseen
Lähde: Satadiag kuvantamisen suoritedata, vastuualueiden työpajat, NHG analyysi

Keskisen Satakunnan näytteenottojen volyymien ennustetaan pysyvän samalla tasolla vuoteen 2040

Näytteenoton volyymit Keskisessä Satakunnassa, 2022 ja 2040 ennuste

Toimipiste	Polikliininen näytteenotto	Osasto-näytteenotto	Muu näytteenotto[1]	Kokonais-volyymi 2022	Kokonais-volyymi* 2040
Maantiekatu	51 800	16 758	1 166	69 724	69 479 (20,2 %)
Satasairaala	20 894	97 095	502	118 491	118 075 (34,4 %)
Noormarkku	4 561	1 102	21	5 684	5 664 (1,6 %)
Itä-Porin lähi-palvelukeskus	3 225	-	20	3 245	3 234 (0,9 %)
Pihlava	1 473	-	6	1 479	1 474 (0,4 %)
Lavia	1 267	-	7	1 274	1 270 (0,4 %)
Reposaari	85	-	1	86	86 (0,0 %)
Harjavallan pääterveysasema	13 291	2 056	194	15 541	15 486 (4,5 %)
Harjavalta sairaala	-	996	1	997	993 (0,3 %)
Huittisten terveyskeskus	9 263	1 754	64	11 081	11 042 (3,2 %)
Kokemäen terveysasema	4 472	0	75	4 547	4 531 (1,3 %)
Merikarvian terveysasema	2 137	-	17	2 154	2 146 (0,6 %)
Nakkilan terveysasema	2 412	-	19	2 431	2 422 (0,7 %)
Ulvilan terveyskeskus	10 715	1 927	64	12 706	12 661 (3,7 %)
Yhteensä	**125 595**	**121 688**	**2 157**	**249 440**	**248 563 (72,4 %)**

Näytteenoton kokonaisvolyymin* muutos (%), 2022-2040:

0-17: **-1,5 %**
18-64: **-4,8 %**
65-74: **-6,3 %**
Yli 75: **+12,2 %**
Kaikki: **-0,4 %**

Muutosprosentti on laskettu alueen ikäryhmittäisen väestöennusteen perusteella. Oletuksena on, että asiakkaiden ikäjakauma pysyy samana.

*Pohjautuu väestöennusteeseen 1) Muu näytteenotto sisältää huume-, MRSA-, PAPA- sekä muut näytteenotot
Lähde: Satadiag laboratorion suoritedata, vastuualueiden työpajat, NHG analyysi

Etelä-Satakunnassa näytteenottovolyymin ennustetaan kasvavan 3,2 % vuoteen 2040

Näytteenoton volyymit Etelä-Satakunnassa, 2022 ja 2040 ennuste

Toimipiste	Polikliininen näytteenotto	Osasto-näytteenotto	Muu näytteenotto[1]	Kokonais-volyymi, 2022	Kokonais-volyymi, 2040
Rauman sairaala	29 583	17 252	364	47 199	48 727 (14,2 %)
Lappi	414	-	2	416	429 (0,1 %)
Euran terveyskeskus	12 201	1 717	112	14 030	14 484 (4,2 %)
Eurajoen terveysasema	4 170	933	30	5 133	5 299 (1,5 %)
Luvia	1 129	-	2	1 131	1 168 (0,3 %)
Säkylän terveys-keskus	5 659	836	60	6 555	6 767 (2,0 %)
Yhteensä	**53 156**	**20 738**	**570**	**74 464**	**76 874 (22,4 %)**

Näytteenoton kokonaisvolyymin muutos (%), 2022-2040:

0-17: **-1,4 %**
18-64: **-4,1 %**
65-74: **-5,9 %**
Yli 75: **+14,3 %**
Kaikki: **+3,2 %**

Muutosprosentti on laskettu alueen ikäryhmittäisen väestöennusteen perusteella. Oletuksena on, että asiakkaiden ikäjakauma pysyy samana.

*Pohjautuu väestöennusteeseen 1) Muu näytteenotto sisältää huume-, MRSA-, PAPA- sekä muut näytteenotot
Lähde: Satadiag laboratorion suoritedata, vastuualueiden työpajat, NHG analyysi

Kankaanpään näytteenottovolyymin ennustetaan laskevan 2,6 % vuoteen 2040

Näytteenoton volyymit Pohjois-Satakunnassa, 2022 ja 2040 ennuste

Toimipiste	Polikliininen näytteenotto	Osasto-näytteenotto	Muu näytteenotto[1]	Kokonais-volyymi, 2022	Kokonais-volyymi, 2040
Peruspalvelukeskus Tapala	15 363	3 010	208	18 581	18 098 (5,3 %)
Hyvinvointialue yhteensä				**342 485**	**343 535 (100 %)**

Näytteenoton kokonaisvolyymin muutos (%), 2022-2040:

0-17: **-1,8 %**
18-64: **-8,9 %**
65-74: **-8,8 %**
Yli 75: **+16,8 %**
Kaikki: **-2,6 %**

Muutosprosentti on laskettu alueen ikäryhmittäisen väestöennusteen perusteella. Oletuksena on, että asiakkaiden ikäjakauma pysyy samana.

*Pohjautuu väestöennusteeseen 1) Muu näytteenotto sisältää huume-, MRSA-, PAPA- sekä muut näytteenotot
Lähde: Satadiag laboratorion suoritedata, vastuualueiden työpajat, NHG analyysi

Kuvantamistoiminnan keskittämistä tarkasteltava erityisesti laitteiden elinkaaren loppuvaiheessa

Yhteenveto kuvantamistutkimusten tarpeen kehityksestä

Kuvantamispalvelut	Keskinen Satakunta	Etelä-Satakunta	Pohjois-Satakunta	Satakunnan hyvinvointialue
Palvelutarve väestö-kehityksen mukaan, 2022-2040	-3,5 %	-0,1 %	-17,9 %	-3,7%
Huomiot palveluverkon jatkokehitykseen	• Satakunnan väestöennusteen mukaan hyvinvointialueella kuvantamistutkimusten tarve tulee laskemaan 3,7 %. Väestökehitykseen perustuvan palvelutarpeen lasku on kaikista voimakkainta Pohjois-Satakunnan alueella • Vuoden 2040 palvelutarpeen ennusteessa on oletettu, että eri ikäryhmille tehdään kuvantamistutkimuksia samassa suhteessa kuin vuonna 2022. Kuvantamistutkimusten määrän kehitystä on ennustettu ikäryhmittäisen väestökehityksen mukaisesti • Asiantuntijoiden mukaan **väestön ikääntyminen ja etävastaanottojen kasvu tulevat kuitenkin lisäämään** kuvantamistutkimusten tarvetta • Kuvantamistoiminnan palveluverkon kokonaiskehityksen **kuvantamistoiminnan keskittämistä tulee tarkastella erityisesti laitteiden elinkaaren loppuvaiheessa**. Keskitetty toiminta lisää kustannustehokkuutta ja helpottaa yhtenäisten toimintamallien rakentamista • **Sijainti sote-keskusten ja vuodeosastojen välittömään läheisyyteen on keskeistä** kuvantamistoiminnan palveluverkon kehittämisen näkökulmasta.			

Lähde: THL, asiantuntijahaastattelut, vastuualueiden työpajat, NHG analyysi

Näytteenottotoiminnan toimipisteiden tulee sijaita sote-keskusten välittömässä läheisyydessä

Yhteenveto näytteenottotoiminnan tarpeen kehityksestä

Näytteenottopalvelut	Keskinen Satakunta	Etelä-Satakunta	Pohjois-Satakunta	Satakunnan hyvinvointialue
Palvelutarve väestö-kehityksen mukaan, 2022-2040	-0,4 %	+3,2 %	-2,6 %	-0,3 %
Huomiot palveluverkon jatkokehitykseen	• Satakunnan väestöennusteen mukaan hyvinvointialueella näytteenottotoiminnan tarve tulee pysymään lähes samalla tasolla – vuoden 2022 tilanteeseen peilaten kokonaisvolyymit vähenevät 0,3%. • Etelä-Satakunnassa ennustetaan muista alueista poiketen ~3%:n kasvua kokonaisvolyymeissa • Muutosprosentti on laskettu alueittain ikäryhmittäisen väestöennusteen perusteella. Oletuksena on, että näytteenoton asiakkaiden ikäjakauma pysyy vuoden 2022 tasolla • Asiantuntijoiden mukaan **väestön ikääntyminen ja etävastaanottojen kasvu tulevat kuitenkin lisäämään** kuvantamistutkimusten, näytteenottojen ja näytteiden analysoinnin tarvetta. • Jotta näytteenottotoiminta voi tukea terveydenhuoltoa tehokkaasti, korostuu tarve nopealle ja ketterälle näytteenotolle sekä näytteiden analysoinnille. **Sijainti sote-keskusten ja vuodeosastojen välittömään läheisyyteen on keskeistä** näytteenottotoiminnan palveluverkon kehittämisen näkökulmasta.			

Lähde: THL, asiantuntijahaastattelut, vastuualueiden työpajat, NHG analyysi

Palveluverkon jatkokehityksessä huomioitavat asiat

Hyvinvointialueen strategia ja palveluverkon kehitys-kriteerit ohjaavat tulevaisuuden palveluverkkoa

	Esimerkkejä muutosohjelmassa tunnistetuista haasteista
Palvelu-tuotanto	*Palvelurakenne on raskas, kiinteistöjä on palvelu-tarpeeseen ja talouden kantokykyyn nähden liikaa. Asiakas joutuu hakemaan apua useasta eri paikasta.*
Asiakkaat ja potilaat	*Hyte-yhteistyötä ei tehdä riittävästi kuntien ja kolmannen sektorin kanssa, asiakkaan omaehtoista hyvinvoinnin ja terveyden ylläpitoa ei tueta riittävästi.*
Henkilöstö	*Henkilöstöstä on pulaa erityisesti hyvinvointialueen reuna-alueiden kunnissa. Henkilöstöresurssien kohdentamisessa ja työnjaossa on kehitettävää.*
Organisaatio	*Toiminnan kehittämisen kokonaiskuva ja tavoitteet eivät ole selkeitä. Organisaation sisäinen tietopohja ja tiedon jakaminen on vielä heikkoa.*

Palveluverkkokehitystä ohjaavat dokumentit

Hyvinvointialuestrategia

Pitkän tähtäimen suunta, tavoitteet ja visio sekä toiminnan arvot

Hyvinvointialueen muutosohjelma

Konkreettiset tavoitteet ja toimenpiteet, joilla vastataan tunnistettuihin haasteisiin

Palveluverkon kehittämisen periaatteet

Ohjaavat hyvinvointialue-tasoista palveluverkko-kehitystä. Kriteerien muodosta-misessa huomioidaan mm. strategia, muutosohjelma, palveluverkon nykytilaselvitys sekä toimialueiden näkemykset

Tulevaisuuden palveluverkko

Lähde: Työpajat, asiantuntijahaastattelut (muutosohjelma, palveluverkkoselvitys) 5-6/2023, NHG analyysi

Yhteenveto palveluverkon jatkokehityksessä huomioitavista tekijöistä

1. Asiakas saa tarvitsemansa palvelun ensisijaisesti yhden yhteydenoton kautta
2. Alueellinen palvelutarve ja sen kehittyminen huomioidaan palveluverkon kehityksessä
3. Kuntarajat eivät vaikuta palveluverkkoa koskeviin päätöksiin
4. Digi- ja liikkuvilla palveluilla voidaan vähentää kivijalka-palvelupisteissä asiointia

Lähde: Asiantuntijahaastattelut, vastuualueiden työpajat, NHG analyysi

Liitteet: Toimipistetiedot

Satakunnan hyvinvointialueen perusterveyden-huollon vastaanottotoiminnan toimipisteet (1/2)

Perusterveydenhuollon vastaanottotoiminnan toimipisteet[1], 2023

Kunta	Toimipisteiden lkm[1]	Ka. väestöpohja / toimipiste
Eura	3	3 759
Eurajoki	3	3 070
Harjavalta	2	3 377
Huittinen	6	1 624
Jämijärvi	1	1 683
Kankaanpää	4	3 132
Karvia	1	2 240
Kokemäki	2	3 452
Merikarvia	1	2 967
Nakkila	1	5 072
Pomarkku	1	1 980
Pori	12	6 934
Rauma	6	6 445
Siikainen	1	1 308
Säkylä	1	6 419
Ulvila	1	12 599
Satakunnan hva	46, joista 19 yksityisiä	4 621

Väestöpohjaan suhteutettujen toimipisteiden lukumäärä kuvaa havainnollistavana esimerkkinä hypoteettista väestöpohjaa, jota toimipiste palvelee. Todellisuudessa toimipisteet ovat eri kokoisia ja palvelevat eri kuntien asiakkaita

1) Sekä yksityiset että julkiset toimijat
Lähde: Tilastokeskus, Satakunnan tiedot, NHG analyysi

Satakunnan hyvinvointialueen perusterveyden-huollon vastaanottotoiminnan toimipisteet (2/2)

Perusterveydenhuollon vastaanottotoiminnan toimipisteet[1], 2023

- Eura: Euran sote-keskus
- Eura: Yksityiset toimijat 2 kpl
- Eurajoki: Eurajoen terveysasema
- Eurajoki: Luvian terveysasema
- Eurajoki: Yksityiset toimijat 1 kpl
- Harjavalta: Harjavallan terveysasema
- Harjavalta: Yksityiset toimijat 1 kpl
- Huittinen: Huittisten sote-keskus
- Huittinen: Vampulan terveysasema
- Huittinen: Yksityiset toimija 4 kpl
- Jämijärvi: Jämijärven Peruspalvelukeskus
- Kankaanpää: Tapalan sote-keskus
- Kankaanpää: Honkajoen Peruspalvelukeskus
- Kankaanpää: Yksityiset toimijat 2 kpl
- Karvia: Karvian peruspalvelukeskus
- Kokemäki: Kokemäen terveysasema
- Kokemäki: Yksityiset toimijat 1 kpl
- Merkikarvia: Merikarvian terveysasema
- Nakkila: Nakkilan terveysasema
- Pomarkku: Pomarkun peruspalvelukeskus
- Pori: Itä-Porin lähipalvelukeskus
- Pori: Sote-keskus Cotton
- Pori: Länsi-Porin sote-keskus
- Pori: Reposaaren terveysasema
- Pori: Noormarkun terveysasema
- Pori: Pihlavan terveysasema
- Pori: Lavian lähipalvelupiste
- Pori: Yksityiset toimijat 5 kpl
- Rauma: Rauman sote-keskus
- Rauma: Kaunisjärven hyvinvointikeskus
- Rauma: Lapin terveysasema
- Rauma: Yksityiset toimijat 3 kpl
- Siikainen: Peruspalvelukeskus Niittyvilla
- Säkylä: Säkylän sote-keskus
- Ulvila: Ulvilan terveyskeskus
- Yhteensä: 46 kpl

1) Julkiset sekä yksityiset toimijat
Lähde: Satakunnan tiedot, NHG analyysi

Satakunnan hyvinvointialueen äitiys- ja lastenneuvolapalveluiden toimipisteet (1/2)

Äitiys- ja lastenneuvolan toimipisteet[1], 2023

Alue	Toimipisteiden lkm	0-6 –vuotias väestö[2] / toimipiste	Syntyneiden lkm / kunta[3]
Eura	1	633	91
Eurajoki	1	561	62
Harjavalta	1	356	45
Huittinen	1	538	53
Jämijärvi	1	77	10
Kankaanpää	1	699	97
Karvia	1	115	16
Kokemäki	1	352	51
Merikarvia	1	176	24
Nakkila	1	229	32
Pomarkku	1	92	11
Pori	8	570	667
Rauma	2	1 076	320
Siikainen	1	48	9
Säkylä	1	307	40
Ulvila	2	390	110
Satakunnan hva	25	467	1 638

Väestöpohjaan suhteutettujen toimipisteiden lukumäärä kuvaa havainnollistavana esimerkkinä hypoteettista väestöpohjaa, jota toimipiste palvelee. Todellisuudessa toimipisteet ovat eri kokoisia ja palvelevat eri kuntien asiakkaita

1) Julkiset toimijat, 2) Vuosi 2022, 3) Vuosi 2021
Lähde: Tilastokeskus, MDI, NHG analyysi

Satakunnan hyvinvointialueen äitiys- ja lastenneuvolapalveluiden toimipisteet (2/2)

Äitiys- ja lastenneuvolan vastaanottotoiminnan toimipisteet, 2023

- Eura: Euran neuvola/sote-keskus
- Eurajoki: Eurajoen terveysasema
- Harjavalta: Harjavallan terveysasema
- Huittinen: Huittisten perhekeskus
- Jämijärvi: Terveysasema, Jamijärvi
- Kankaanpää: Sote-keskus Tapala
- Karvia: Karvian peruspalvelukeskus
- Kokemäki: Kokemäen terveysasema
- Merikarvia: Merikarvian neuvola
- Nakkila: Nakkilan neuvola
- Pomarkku: Pomarkun peruspalvelukeskus
- Pori: Alhaisten neuvola
- Pori: Itä-Porin neuvola
- Pori: Lavian neuvola
- Pori: Länsi-Porin neuvola
- Pori: Noormarkun neuvola
- Pori: Pihlavan neuvola
- Pori: Pohjois-Porin neuvola
- Pori: Reposaaren neuvola
- Rauma: Nortamon perhekeskus
- Rauma: Lapin terveysasema
- Siikainen: Sote-keskus Siikainen
- Säkylä: Säkylän sote-keskus
- Ulvila: Kullaan neuvola
- Ulvila: Ulvilan neuvola
- Yhteensä: 25 kpl

Lähde: Satakunnan tiedot, NHG analyysi

Satakunnan hyvinvointialueen ikääntyneiden ympäri-vuorokautisen palveluasumisen toimipisteet (1/3)

Ikääntyneiden ympärivuorokautisen palveluasumisen toimipisteet, 9/2023 tilanne

Alue	Ympärivuorokautisen palvelu-asumisen asumisyksiköt, yhteensä		Paikat, yhteensä 2023			
			Ympärivuorokautinen, pitkäaikainen		Laitospalvelut	Kunta, yhteensä
Eura	5 kpl	Osmanrinne	135	24	0	135
		Suvanto/Lehtokoti		23	0	
		Tolppamäki		26	0	
		Yksityiset toimijat 2 kpl		62	0	
Eurajoki	3 kpl	Suvanto ja Karpalo	76	33	0	76
		Yksityiset toimijat 2 kpl		43	0	
Harjavalta	4 kpl	Yksityiset toimijat 4 kpl	71	71	0	71
Huittinen	5 kpl	Palvelukeskus Annala	130	26	0	130
		Palvelukoti Kaariranta		46	0	
		Yksityiset toimijat 3 kpl		58	0	
Jämijärvi	1 kpl	Yksityiset toimijat 1 kpl	30	30	0	30
Kankaanpää	5 kpl	Mäntykalliokoti	131	26	0	131
		Yksityiset toimijat 4 kpl		105	0	
Karvia	2 kpl	Iltaruskon palvelukeskus	31	11	0	31
		Yksityiset toimijat 1 kpl		20	0	

Sulkuihin on kuvattu sopeutettujen paikkojen määrä 6/2023 saatavilla olevan tiedon mukaisesti
Lähde: Satakunnan tiedot, NHG analyysi

Satakunnan hyvinvointialueen ikääntyneiden ympäri-vuorokautisen palveluasumisen toimipisteet (2/3)

Ikääntyneiden ympärivuorokautisen palveluasumisen toimipisteet, 9/2023 tilanne

Alue	Ympärivuorokautisen palvelu-asumisen asumisyksiköt, yhteensä		Paikat, yhteensä 2023			
			Ympärivuorokautinen, pitkäaikainen		Laitospalvelut	Kunta, yhteensä
Kokemäki	**3 kpl**	Henrikinhovi / Hilma	**70**	30	0	**70**
		Yksityiset toimijat 2 kpl		40	0	
Merikarvia	**1 kpl**	Kiilarinne	**54**	54	0	**54**
Nakkila	**2 kpl**	Hyppinki / Korte	**46**	22	0	**46**
		Palvelutalo Keinustooli		24	0	
Pomarkku	**1 kpl**	Pääskyrinne	**26**	26	0	**26**
Pori	**20 kpl**	Aleksinhovi	**1162**	17	0	**1162**
		Jokihelmi		126	0	
		Jokiranta		54	0	
		Kyläsaari		14	0	
		Mäntylinna		36	0	
		Palmu-Pori		66	0	
		Puhurinkoti		28	0	
		Snällitupa		23	0	
		Yksityiset toimijat 12 kpl		798	0	

Sulkuihin on kuvattu sopeutettujen paikkojen määrä 6/2023 saatavilla olevan tiedon mukaisesti
Lähde: Satakunnan tiedot, NHG analyysi

Satakunnan hyvinvointialueen ikääntyneiden ympäri-vuorokautisen palveluasumisen toimipisteet (3/3)

Ikääntyneiden ympärivuorokautisen palveluasumisen toimipisteet, 9/2023 tilanne

Alue	Ympärivuorokautisen palvelu-asumisen asumisyksiköt, yhteensä		Paikat, yhteensä 2023			
			Ympärivuorokautinen, pitkäaikainen		Laitospalvelut	Kunta, yhteensä
Rauma	11 kpl	Kotikaari	441	19	0	449
		Linnavuoren palvelukeskus		37	0	
		Rannikkokoti		60	0	
		Mansikkapaikka		44	0	
		Yksityiset toimijat 7 kpl		281	8	
Siikainen	1 kpl	Metsätähti	18	18	0	18
Säkylä	3 kpl	Valkama ja Poukama	71	30	0	71
		Yksityiset toimijat 2 kpl		41	0	
Ulvila	5 kpl	Kullaankoto	98	0	14	112
		Yksityiset toimijat 4 kpl		98	0	
Satakunnan hva	72 kpl		2 590		22	2 612

Sulkuihin on kuvattu sopeutettujen paikkojen määrä 6/2023 saatavilla olevan tiedon mukaisesti
Lähde: Satakunnan tiedot, NHG analyysi

Satakunnan hyvinvointialueen ikääntyneiden yhteisöllisen asumisen toimipisteet

Ikääntyneiden yhteisöllisen asumisen toimipisteet, 9/2023 tilanne

Alue	Yhteisöllisen asumisen yksiköt, yhteensä		Paikat, yhteensä 2023	
			Yksikkö, yhteensä	Kunta, yhteensä
Eura	**1 kpl**	Viljavainio	8	8
Eurajoki	**2 kpl**	Jokisimpukka	26	36
		Palvelutalo Tupala	10	
Harjavalta	**1 kpl**	Hopearanta	9	9
Huittinen	**1 kpl**	Palvelukeskus Annala	20	20
Karvia	**1 kpl**	Palvelukoti Anna	10	10
Kokemäki	**1 kpl**	Henrikinhovi	1	1
Nakkila	**1 kpl**	Palvelutalo Keinustooli	7	7
Pomarkku	**1 kpl**	Pääskyrinne	10	10
Pori	**2 kpl**	Aleksinhovi	18	42
		Puutarhakoti	24	
Rauma	**1 kpl**	Kotikaari	19 (1)	19
Satakunnan hva	**12 kpl**		**162**	**162**

Sulkuihin on kuvattu sopeutettujen paikkojen määrä 6/2023 saatavilla olevan tiedon mukaisesti
Lähde: Satakunnan tiedot, NHG analyysi

Satakunnan hyvinvointialueen vammaisten henkilöiden asumisyksiköiden toimipisteet (1/4)

Vammaisten henkilöiden ympärivuorokautisen palveluasumisen toimipisteet, 6/2023 tilanne

Alue	Ympärivuorokautisen palvelu-asumisen asumisyksiköt, yhteensä		Paikat, yhteensä 2023				
			Ympärivuorokautinen		Ei-ympärivuorokautinen		Kunta, yhteensä
Eura	**5 kpl**	Mutteri	**60**	0	**24**	24	**84**
		Palvelukoti Joenpesä		10		0	
		Palvelukoti Nuutti		8		0	
		Palvelukoti Rantaniitty		23		0	
		Peiponpesä ja Tuulenpesä		19		0	
Eurajoki	**3 kpl**	Joenhelmi	**45**	15	**7**	7	**52**
		Ryhmäkoti Jokitupa		15		0	
		Yksityiset toimijat 1 kpl		15		0	
Harjavalta	**3 kpl**	Huovi	**33**	15 (1)	**10**	0	**43**
		Yksityiset toimijat 2 kpl		18		10	
Huittinen	**3 kpl**	Akkuna	**41**	15	**0**	0	**41**
		Huhkolankoto		11		0	
		Yksityiset toimijat 1 kpl		15		0	
Kankaanpää	**5 kpl**	Yksityiset toimijat 5 kpl	**76**	76	**11**	11	**87**
Kokemäki	**2 kpl**	Kajastus	**25**	15 (1)	**5**	0	**30**
		Yksityiset toimijat 1 kpl		10		5	

Sulkuihin on kuvattu sopeutettujen paikkojen määrä 6/2023 saatavilla olevan tiedon mukaisesti
Lähde: Satakunnan tiedot, NHG analyysi

Satakunnan hyvinvointialueen vammaisten henkilöiden asumisyksiköiden toimipisteet (2/4)

Vammaisten henkilöiden ympärivuorokautisen palveluasumisen toimipisteet, 6/2023 tilanne

Alue	Ympärivuorokautisen palvelu-asumisen asumisyksiköt, yhteensä		Paikat, yhteensä 2023				
			Ympärivuorokautinen		Ei-ympärivuorokautinen		Kunta, yhteensä
Merikarvia	**3 kpl**	Wassan asuntola	**24**	0	**6**	6	**30**
		Merihelmi		8		0	
		Yksityiset toimijat 1 kpl		16		0	
Nakkila	**1 kpl**	Arantilankoto	**15**	15	**0**	0	**15**
Pomarkku	**2 kpl**	Yksityiset toimijat 2 kpl	**0**	0	**31**	31	**31**
Rauma	**7 kpl**	Puhti	**84**	15	**18**	0	**102**
		Kannastupa ja Kinnonkoto		8		5	
		Sampustenkoto		0		13	
		Yksityiset toimijat 4 kpl		61		0	
Säkylä	**2 kpl**	Sinisiipi	**27**	12	**0**	0	**27**
		Kepolankoto		15		0	

Sulkuihin on kuvattu sopeutettujen paikkojen määrä 6/2023 saatavilla olevan tiedon mukaisesti
Lähde: Satakunnan tiedot, NHG analyysi

Satakunnan hyvinvointialueen vammaisten henkilöiden asumisyksiköiden toimipisteet (3/4)

Vammaisten henkilöiden ympärivuorokautisen palveluasumisen toimipisteet, 6/2023 tilanne

Alue	Ympärivuorokautisen palveluasumisen asumisyksiköt, yhteensä		Paikat, yhteensä 2023				
			Ympärivuorokautinen		Ei-ympärivuorokautinen		Kunta, yhteensä
Pori	20 kpl	Asuntola Angervo	349	14	36	0	385
		Asuntola Kirjosiipi		14		0	
		Tynkäkujan asuntola		24		0	
		Asuntola Apollo		22		0	
		Asuntola Orvokki		13		0	
		Asuntola Tyrni		16 (1)		0	
		Poiju		16		0	
		Jokisuiston palveluasunnot		24		0	
		Länsiliina		14		21	
		Ryhmäkoti Kuusi		15		0	
		Tekunkorven ryhmäasunnot		34		0	
		Aurora (tukiasuminen)		0		7	
		Asuntola Olga		13		0	
		Yksityiset toimijat 7 kpl		130		8	

Sulkuihin on kuvattu sopeutettujen paikkojen määrä 6/2023 saatavilla olevan tiedon mukaisesti
Lähde: Satakunnan tiedot, NHG analyysi

Satakunnan hyvinvointialueen vammaisten henkilöiden asumisyksiköiden toimipisteet (4/4)

Vammaisten henkilöiden ympärivuorokautisen palveluasumisen toimipisteet, 6/2023 tilanne

Alue	Ympärivuorokautisen palvelu-asumisen asumisyksiköt, yhteensä		Paikat, yhteensä 2023				
			Ympärivuorokautinen		Ei-ympärivuorokautinen		Kunta, yhteensä
Ulvila	6 kpl	Lasten tilapäishoitoyksikkö Verso	64	5	0	0	64
		Lasten asumisyksikkö Varpu		7 (1)		0	
		Akseli		15		0	
		Naskali		15		0	
		Aukusti		10		0	
		Porkka		12		0	
Satakunnan hva	62		843		148		991

Sulkuihin on kuvattu sopeutettujen paikkojen määrä 6/2023 saatavilla olevan tiedon mukaisesti
Lähde: Satakunnan tiedot, NHG analyysi

Vuodeosastopaikkoja on ~600, eniten sairaansijoja asukasta kohden Porissa

Vuodeosastotoiminnan toimipisteet[1], 6/2023

Toimipisteet	Sairaansijojen lkm	Keskim. väestöpohja / toimipiste	Sairaansijat / 1000 as.
Eura: Euran terveyskeskus	18	11 276	1,60
Eurajoki: Jokisimpukka	10	9 211	1,09
Harjavalta: Harjavallan terveyskeskus	20	13 656[2]	1,46
Huittinen: Huittisen terveyskeskus	24	9 745	2,46
Kankaanpää: Sote-keskus Tapala	28	16 451[3]	1,70
Pori: Porin perusturvakeskus	146	41 603 (Pori yhteensä[4])	4,77 (Pori yhteensä)
Pori: Satasairaala	251	41 603 (Pori yhteensä[4])	4,77 (Pori yhteensä)
Rauma: Rauman terveyskeskus	61	38 667	1,58
Säkylä: Säkylän terveyskeskus	10	6 419	1,56
Ulvila: Ulvilan terveyskeskus	28	12 599	2,22
Yhteensä: 10	596	11 900	3,10

1) Julkiset toimijat 2) Sisältää myös Kokemäen väestön 3) Sisältää myös Karvian ja Jämijärven väestön 4) Ei sisällä Noormarkun kotiinkuntoutusosaston tietoja
Lähde: Tilastokeskus, Satakunnan tiedot, NHG analyysi

Kuvantamisen toimipisteitä on Satakunnassa 9 kpl, toimipisteet painottuneet Etelä-Satakuntaan

Kuvantamistoiminnan toimipisteet[1], 2023

Alue	Profiili	Volyymi: natiivi ja UÄ	Kokonais-volyymi[2]	Kuvantamis-laitteet[3], lkm
Eura	• Natiivi, hammaskuvaus ja ultraääni	3 584	3 584	3
Harjavalta	• Natiivi, hammaskuvaus ja ultraääni	3 746	3 936	3
Huittinen	• Natiivi, hammaskuvaus ja ultraääni	3 186	3 186	3
Kankaanpää	• Natiivi ja ultraääni	7 474	7 849	2
Pori	• Natiivi, UÄ, toimen-piteet (Maantienkatu)	14 960	15 003	5
Pori	• Natiivi, UÄ, TT, toimenpiteet (Satas.)	51 918	84 777	14
Rauma	• Natiivi, ultraääni	13 749	17 584	5
Säkylä	• Natiivi, hammaskuvaus	2 162	2 162	2
Ulvila[4]	• Hammaskuvaukset	439	439	1
Hyvinvointialue	9 toimipistettä	103 957	138 520	38

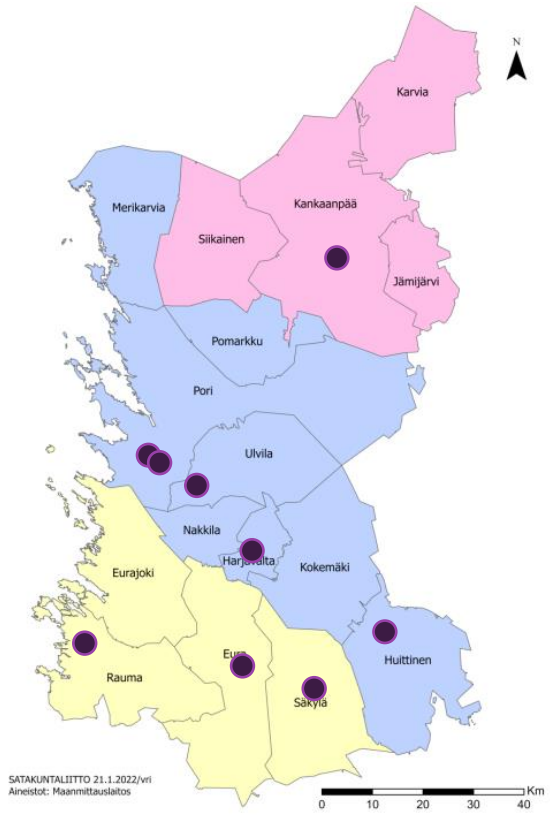

1) Satadiag:n toimipisteet, 2) Sisältää TT-, MRI-, angiografia-, kartio-TT- ja varjoainekuvaukset sekä muut toimenpiteet, 3) Natiivi-, osastonatiivi-, hammaskuvaus-, luuntiheysmittaus -ja ultraäänilaitteet, 4) Toimipiste ollut suljettuna 9/2022 alkaen
Lähde: Satadiag kuvantamisen suoritedata, NHG analyysi

Laboratoriotoiminnan toimipisteitä on yhteensä 21 kahdessatoista eri kunnassa

Laboratoriotoiminnan toimipisteet[1] ja volyymit, 2023

- Eura: Euran terveyskeskus, 14 030 kpl
- Eurajoki: Luvia, 1 131 kpl
- Eurajoki: Eurajoen terveysasema, 5 133 kpl
- Harjavalta: Harjavallan sairaala, 997 kpl
- Harjavalta: Pääterveysasema, 15 541 kpl
- Huittinen[2]: Huittisten terveyskeskus, 11 081 kpl
- Kankaanpää: Peruspalvelukeskus Tapala, 18 581 kpl
- Kokemäki: Kokemäen terveysasema, 4 547 kpl
- Merkikarvia: Merikarvian terveysasema, 2 154 kpl
- Nakkila: Nakkilan terveysasema, 2 431 kpl
- Pori: Maantiekatu, 69 724 kpl
- Pori: Satasairaala, 118 491 kpl
- Pori: Noormarkku, 5 684 kpl
- Pori: Itä-Porin lähipalvelukeskus, 3 245 kpl
- Pori: Pihlava, 1 479 kpl
- Pori: Lavia, 1 274 kpl
- Pori: Reposaari, 86 kpl
- Rauma: Rauman sairaala, 47 199 kpl
- Rauma: Lappi, 416 kpl
- Säkylä: Säkylän terveyskeskus, 6 555 kpl
- Ulvila: Ulvilan terveyskeskus, 12 706 kpl
- Hyvinvointialue yhteensä: 21 toimipistettä[3]

1) Julkiset toimijat, 2) 2022, 3) Ei sisällä Vampulan yksikön tietoja, joka toistaiseksi suljettuna
Lähde: Satadiag laboratorion suoritedata, NHG analyysi